

EINA NUO 1915 METŲ TEL. SOUTH Boston 2680

ANTRADIENIS (Tuesday) GRUODŽIO (December) 13 D., 1938 M., Nr. 94.

TEL. SOUTH Boston 2680 KAINA 5 CENTAI

Gen. Franco Pasiruošęs
Smarkiam Mūšiui

Barcelona, Ispanija, gruodžio 12 — Ispanijos radikalų valdžia įspėja savo kariuomenę ir drąsina būti pasiruošusiems smarkiam mūšiui su nacionalistais. Sakoma, kad gen. Franco pradėjęs smarkia ofensyvą Katalonijoje, šiaur-rytinėje Ispanijos dalyje.

Radikalų valdžia sustabdė atleidimą svetimšalių kareivių. Jie varom į karo lauką ginti pozicijas.

Anthony Eden Kalbėjo J. V.
Pramonininkų Suvažiavime

New York — Pereitą savaitę, laivu Aquitania atvyko iš Anglijos Anthony Eden, buvęs Anglijos užsienių reikalų ministerijos sekretorius. Atvyko kviečiamas Jung. Valstybių pramonininkų, kurių suvažiavime pasakė kalbą temoje: "Demokratija iš šiandieninės pasaulis".

Anthony Eden, nors ligšiol buvo griežtoje opozicijoje prieš Chamberlainą, bet atvykęs į Jung. Valstybes labai palankiai atsiliepi apie Anglijos valdžią. Kai kas sako, kad ar tik Anthony Eden nebus pakviestas atgal į valdžią užsienių reikalų ministeriu.

Prancūzijos Ordinais
Lietuviams

Kaunas — Už nuopelnus lietuvių ir prancūzų tautų kultūrinio artinimo darbe Prancūzijos Respublikos Prezidentas apdovanojo garbės legiono ordinu p. dr. Pr. V. Raulinaitį, ir ponį M. Valušienę. Prancūzijos Švietimo Ministerija apdovanojo ordinu: "Croix d'officier d'academie" ponias: Bronę Gustainienę, Kotryną Žalkauskienę, Adelę Galaunienę ir Pauliną Stefaniją Raulinaitienę, o Alliance Française apdovanojo savo sidabriniais medaliais ponias: Šeremetevskienę, Eleną Juškienę ir p. Sofiją Naujelytę.

Kat. Spaudos Darbininkų
Suvažiavimas

Prie KVC veikiantis kat. spaudos biuras gruodžio 16 d. šaukia į Kauną visus kat. spaudos rašytojus, platintojus ir korespondentus. Suvažiavimas vyks Tėvų Marijonų salėje, prasidės ryto 9 val. Jame žinomos k. spaudos jėgos skaitys paskaitas ir duos teorinių, praktiškų patarimų, kaip reikia kuo tinkamiausiai dirbti.

Daugiau Parduoda Degtinės

Kaunas — Degtinės gėrimui šiomet parduota už 24,800,000 litų. Pernai per tą laiką parduota tik už 22,400,000 litų. Padidėjo net 11 proc. ir spirito pardavimas susisiekimo ir pramonės reikalingam.

— Svarstomas klausimas Lietuvoje įsteigti dirbtinių vilnų fabriką. Vilnas gaminsią iš pieno.

Nepriklausomybės paminklas Karo Muziejaus sodelyje Kaune. Viršuje, Žemės Banko rūmai, apačioje Žemės Ūkio rūmai Kaune. VDV foto.

Pasiūlė Vienybės Sutartį
Lima Konferencijoj

Lima, Peru, gruodžio 12 — Pan - Amerikos konferencijai pasiūlytas vienybės sutarties planas prieš užpuolikus. Tikimasi, kad tas planas bus priimtas. Pagal tą planą, jeigu kuri nors iš Amerikos valstybių užpuolė priešas, tai kitos valstybės stoja ginti.

Netikslus Apskaičiavimas,
Vos Per Plauką Gyvybe
Nekainavo

Reuterio Telegramų Agentūra iš Perth, Western Australia praneša, kad į King upe, 20 mylių nuo Wyndham, Vakarinėje Australijoje, vienas vyras vardu Charlie, nuėjo pasižauti 3 pėdų krokodiluką maistui (kieno maistui? — Aut.). Pamates vieną po vandeniu jo numatyto dydžio beplaukiantį, — Charlie panėrė po vandeniu ir sugriebė jį į glėbį. Bet Charlie padarė gana stambią klaidą! Pasirodė, kad sugautasis jo "krokodiliukas", turi ne 3, bet suvirš 6 pėdas ilgio! Tačiau jis visvien krokodiliuko nebevalėdė. Jiedu pradėjo žūti būtinę kovą. Trumpą valandėlę vakariavęs po vandeniu, Charlie su krokodiliuku iškilo viršun ir tolesniai tesė kova. Pagaliau jis krokodiliuką plikomis rankomis išsivilkė krantan ir po 15 minučių žiaurios kovos, užnėrė šniūra jam ant nario ir juos surakino. Bet kol jis visa tai padarė, — baises driežas jam išlaužė vieną ranką ir visa kūna baisiai sukramtė. Pagaliau jis parsivilkė krokodiliuką kaimelin. Čia vietiniai žmonės jį užmušė, ir nulūne jo oda iškimšo, ir kai jį išdžius, — bus atiduota muziejui. J. Butkevičius.

Vulkano Pelenai Palaidojo
Miestelį Philippinuose

Manila, gruodžio 12 — Išsiveržęs vulkanas užliejo miestelį Camalig ir visiškai sunaikino. Smarkus viesulas pereitą savaitę pridarė daug nuostolių ir užmušė apie 150 žmonių.

Iššluotas Lauk Stalino
Policijos Komisaras

Maskva, gruodžio 12 — Pranešama, kad "dėl nesveikatos pasitraukė iš pareigų N. I. Ježov, vidaus reikalų ir politinės policijos komisaras". Taip paduoda iš Maskvos. Bet iš kitų šaltinių pranešama, kad komisaras Ježov pralintas iš tos vietos kaip neįsitikimas Stalinui. Jeigu Ježov būtų "pasitraukęs dėl nesveikatos", kaip praneša iš Maskvos, tai jis nebūtų galėjęs pasilikti ir vandens transporto komisarui.

Nauju vidaus reikalų komisarui paskirtas Lorentis Beria, gruzinas.

Klaipėdos Darbininkams
Reikalingi Leidimai Darbui
Gauti

Klaipėdos krašto direktorija išleido įsakymą, kuriame pasakyta, kad Klaipėdos krašte gali gauti darbo tik tokie darbininkai, kurie turės leidimus iš darbo biržų tų savivaldybių, kuriose yra darbininko darbo vieta. Krašte darbo leidimai reikalingi tik pramonės ir amatų įmonėse. Darbo leidimai bus duodami tik tiems darbininkams, kurie įrodys, kad savo darbo vietoje yra ne mažiau, kaip nuo 1937 m. sausio 1 d. Jei būtų didelis darbininkų pareikalavimas, darbo leidimai galės būti duodami ir palengvinomis sąlygomis, jei tik darbininkas dėl sveikatos ir doros neturės kliūčių laisvai gauti butą.

Išrasta Amžina Duona

Bridžuoterio kepėjas angelas Godaras išrado nedžiūstančią duoną, kuri šviežia gali išsilaikyti 15 metų. Visa paslaptis yra ta, kad duona, prieš pradėdant ją kepti, aptepama plonu sluoksniu specialaus skystimo, kuris neturi nė kvapo, nė skonio.

Nedžiūstanti Godaro duona didelę reikšmę turės karo atveju.

Naciai Neleido Sakyti
Pamokslu Vienoj

Vienna, Austrija - Vokietijos slaptoji policija pradėjo cenzūruoti katalikų kunigų pamokslus. Policija, atėjusi pas J. E. Kardino Innitzer sekretorių, kun. Jakob Weinbacher ir pareikalavo, kad jis duotų pamokslų kopiją raštu. Kun. Weinbacher pareiškė, kad jis neturįs ir negalįs duoti. Kada policija prisivėrusi reikalavo, tai kun. Weinbacher pareiškė, kad jis pamokslu nesakysias. Nuolatinis Katedros pamokslininkas kun. Karl Door padiktavo trumpą pamokslėlį policijai ir jį pasakė.

Katalikiškoje šalyje, katalikas kunigas negali laisvai pasakyti pamokslu. Tokia tai laisvė nacių valdomoj Vokietijoje.

Pagerbė Kongresmaną
Dies'ą

New York, N. Y., gruodžio 12 — New Yorko Valstybės Ekonominė Taryba surengė bankietę, Biltmore viešbutyje, Kongresmaną n. Martin Dies pagerbti. Kongresmanas Dies yra Kongreso komisijos, kuri tyrinėja prieš-amerikonišką veikimą Jungtinėse Valstybėse, pirmininkas. Jis kabo tos komisijos pirmininkas labai "nusikaltu" komunistams, tai jie jį baisiausiai šmeiztia. Kongresmanas Dies nepaiso komunistų šmeiztų ir jis yra pasiryžęs testuoti tyrinėjimą ne tik komunizmo, bet ir nacizmo ir kitu izmu veiklą Jungtinėse Valstybėse.

Jugoslavijos Valdžia Laimėjo
Rinkimus

Belgradas, Jugoslavija, gruodžio 12 — Vakar įvyko parlamento rinkimai. Rinkimai praėjo be didelių rūšių, nors laikiniuose Kroatu kaimeliuose žandarai paleido keletą šūvių. Valdžia praneša, kad išskyrus Kroatiją ir Dalmatiją, valdžia gavo tarp 60 ir 70 nuosimčių balsų.

Klaipėdos Seimelio Rinkimai

Klaipėda, Lietuva, gruodžio 12 — Vakar Klaipėdos krašte įvyko seimelio rinkimai. Vokietininkai tikisi turėti 24 atstovus iš 29, tai yra tiek pat, kiek turėjo pereitame seimelyje. Kaikurie sako, kad turės vienu daugiau. Tai vokietininkų žinios. Lietuviai ramiai ejo į balsavimo vietas ir apie rezultatus nieko nesaiko, nes dar per anksti kalbėti. Tikri balsavimo rezultatai bus paskelbti tik už kelių dienų. Dabar visi speliojimai yra be pagrindo. Rinkimai praėjo tvarkingai. Reikia atiduoti kreditas tikriems lietuviams, kad jie, vokietininkams šūkaujant ir Lietuvą puolant, kankintai ejo į balsavimo vietas. Tokiu būdu balsavimai praėjo be rūšių, ramiai. Tik vieną Amerikos žydėlį korespondentą vokietininkai sumušo už tai, kad jis atsisakęs hitleriškai arba naciškai sveikintis.

Beje, prof. Voldemaro vardu buvo išleistas laikraštukas ir rinkimų metu platinamas, kuriuo ragino Klaipėdos krašto piliečius balsuoti už vokiečius. Sakoma, kad tą laikraštuką išleido patvs vokiečiai. Laikraštukas konfiskuotas.

Vokietininkai esą rinkimais patenkinti. Dabar laukia Hitlerio įsakymo padaryti sukilimą. Bet klausimas, ar sulauks? Hitleriui Klaipėda nėra taip svarbi pozicija. Taigi vokietininkai po rinkimų pradeda šalčiau galvoti. Suprantama, vokietininkai derės, kad kuodaugiau išsida-

rėti iš Lietuvos valdžios. Lietuvos valdžia turės naudoti visus diplomatinus gabumus, kad nesuilsinčius savo autoriteto Klaipėdos krašte, kad tai kas iškovota būtų ne tik išlaikyta, bet ir sustiprinta. Naujasis Klaipėdos seimelis susirinks sausio mėnesį, 1939 m.

Naujas Klaipėdos Krašto
Gubernatorius

Klaipėda, Lietuva, gruodžio 12 — Pranešame, kad naujuoju Klaipėdos krašto gubernatorium paskirtas p. Viktoras Gailius. Klainėdietis, kuris Pasaulinio Karo metu tarnavo Vokietijos kariuomenėje ir buvo apdovanotas geležiniu kryžium už atsižymėjimus.

Gruodžio 9 d. Klaipėdos policija suėmė darbininko Janušo žudikus vokiečius — Burchardtą ir Buschningą.

Klaipėdos krašte prieš rinkimus vokietininkai, vadovaujami gyvulių daktaro Neumano, baisiai triukšmavo ir puolė lietuvių. Visur buvo girdėti tik vokiškos dainos ir šūkių nukreipti prieš Lietuvą ir lietuvių.

Žydai Bėga Iš Klaipėdos

Pranešama, kad žydai, pradėjęs Klaipėdos naciams — vokietininkams triukšmauti, bėga į Kauną, ir kitus Lietuvos miestelius.

250 SODALIEČIŲ PIRMAME
KONGRESE

Kongresas Pradėtas Iškilmingomis Pamaldomis

Prancūzijos Premieras Gavo
Parlamento Pasitikėjimą

Paryžius, Prancūzija, — Gruodžio 12 — Po to, kada premieras Daladier ir finansų ministeris Reynaud išaiškino parlamentui valdžios politiką ir veiklą, tai parlamentas 315 balsų prieš 241 pareiškė Daladier'o valdžiai pasitikėjimą.

Dėl streikų valdžia kaltina komunistus.

Lenkija Atmes Ukrainiečių
Reikalavimą

Varšuva, Lenkija, gruodžio 12 — Ukrainiečių vadai įteikė Lenkijos parlamentui bilių, kad duotų Ukrainiečiams autonomiją. Seimo pirmininkas pareiškė, kad jis bilių grąžins ukrainiečiams, nes esą pagal konstituciją, tik prezidentas gali reikalauti, kad parlamentas padarytų teritorialines permainas. Jeigu ukrainiečiai nori, kad jų bilius būtų priimtas ir svarstomas parlamente, tai jie esą pirmiausia turi gauti prezidento arba ministrų kabineto sutikimą. Vadinasi, lenkai tik sau nori teisių, bet kitiems jų neduoda.

Norwood, Mass. — Sekmadienį, gruodžio 11 d., Sv. Jurgio lietuvių parapijoje įvyko Pirmas Sodaliečių Kongresas, kuris prasidėjo iškilmingomis pamaldomis bažnyčioje. Sv. minšias atnašavo kleb. kun. S. P. Kneizis. Pamokslą pasakė kun. P. Juras, Lawrence lietuvių par. klebonas. Kun. A. Baltrušiusas vadovavo Sodalietės giedojime. Dalyvavo apie 250 Sodaliečių iš šių lietuvių parapijų: So. Boston, Lawrence, Cambridge, Brockton, Lowell, Worcester (Aušros Vartų parapijos) ir Norwood.

Kongresas praėjo entuziastingoje nuotaikoje.

Vakare, parapijos svetainėje įvyko turininga programą, kurioj dalyvavo parapijų Sodalietės mėsėjos. Žmonių buvo pilnutėlė svetainė.

Italija Pespėja Prancūziją

Roma, Italija, gruodžio 12 — Italijos spoksmanas Vidginio Gavda, kuris dažnai kalba Mussolini vardu, pareiškė, kad Prancūzija daro didelę klaidą nesiskaitydama ir nesvarstydama Italijos reikalavimų grąžinti Tunisiją, Džibutį ir Suez kanalą.

Ispanijos Nacionalistai
Sulaikė 18 Laivų

Gibraltar, — Gruodžio 8. — Ispanijos nacionalistai anginkluotais laivais sulaikė dvilika užsienių prekinų laivų ir šešis Prancūzijos laivus.

— Paaikškėjo, kad per rugsėjo rėn. dėl karo baimės Lietuvoje iš bankų atsiimta 14 mil. litų.

Vokiečių Džiaugsmo Manifestacijos Smalininkuose

TEL. NEW BRITAIN. 3700.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:

PRENUMERATOS KAINA:

Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny 1 kart savaitėje metams	\$2.50

DARBININKAS

South Boston, Mass.

366 West Broadway,

Telephone SOUTH Boston 2680.

Viešai Skelbiama Valstybinė Bedievybė

Katalikų Bažnyčiai tenka kovoti su atvirais ir slaptais priešais. Atvirieji žiauresni, bet slaptieji pavojingesni. Anie, kaip Herodas, atvirai galabyja nekaltuosius, šitie, kaip Judas, bučiuodami išduoda.

“Mes nesistebim, kad raudonieji puola religiją, — sako Tėvas J. J. Vaughan Jėzuitas. — Jie bent atviri. “Mes neapkenčiam krikščionybę ir krikščionis. Net geriausieji iš jų turi būt skaitomi aršiausiais mūsų neprieteliais”. Taip kalbėdavo sovietų švietimo ministras Lunačarskis. Mes taip pat jau pradėdam apsiprasti su nacių persekiojimais: jie siekia sunaikinti bažnyčią ir dievintą valstybę. Bet mums tenka nustepti ir susirūpinti, kada taip aukštai valdžioje pastatytas asmuo, Generalinio District Attorney'o pagalbininkas, p. Thurman Arnold viešai pašiepia religiją”.

Pasirodo, kad Thurman Arnold viešoje kalboje išsireiškė, kad bažnyčia, kaip bažnyčia, — valstybei gal ir reikalinga, bet negalima gi joje skelbti viduramžių mokslo. Užteks joje palaikyti folklorą — ką tai panašaus ir tautosaką, vadinasi, liaudies literatūrą: mįsles, pasakas, padavimus, dainas ir tt.

Kun. J. J. Vaughan energingai į tai reagavo ir įrodė, kad elininis ateistas - bedievėlis, tai tik paviršutiniškai apsišvietęs inteligentas, gi tikras gilus mokslininkas būtinai tiki į Dievą. Šia proga jis ir paduoda mokslininkų nuomones. Astronomas James Jean sako: “Jei pasaulis yra minties pasaulis, tai jo sutvėrimas turėjo būti minties darbas. Pasaulis vis daugiau man atrodo kaip didelė mintis, ne kaip didelė mašina”. James Jean ta argumentą pasiėmė iš Sv. Tamo Akviniečio, tik jis kitais žodžiais suformulavo. Sv. Tamas argumentuoja taip: pasaulio sutvėrime vyrauja tikslas ir planas, lygiai kaip laikrodžio padaryme. Tą planą ne pats laikrodis pasidarė, bet tas, kurs laikrodį padirbo. Taip lygiai ir pasaulis pats save nesukūrė. Jį sutvėrė begalinė pajėga ir neišmatuojamai galinga mintis. Tad noroms nenoroms tenka pripažinti, kad yra Aukščiausioji Esysbė, t. y. Dievas. Izaakas Newton siekė į mokslą giliau negu tūkstančiai kitų mokslininkų. O jis bet gi nepaneigė Dievo buvimo, tik jį sutvirtino. Newtonas taip yra pasakęs: “Saulės, planetų ir kometų tokia stebėtina sudėtis ir tvarka, kad jas galėjo sutverti tik absoliučiai galinga ir išmintinga Esysbė”. Tokią pat nuomonę pareiškia Kopernikas, Kepleris, Descartes, Pescal, Leibnitz, Linnaeus, Haller, Ampere, Volta ir daug, daug kitų mokslininkų.

Tačiau paviršutiniškai šio to grybštelėjęs inteligentėlis ne tai kad paneigia ar sumuša tų mokslininkų argumentus — jis nepajėgia ir neišdrįsta to padaryti — bet mėgina juos sumažybinti, iškraipyti, pašiepti. Ypač pašiepti. Pašiepimas tai neatsakomingas argumentas. Pavyko — gerai, nepavyko — labai lengva išsisukti: atsiprašau, aš tik juokavau. Ar gi jau juoko nesuprantate? Tačiau pašiepimas labai galingas įrankis tamsesnės žmonių masėse. Jos į mokslą nesigilina, argumentuoti nemoka. Miklus pašiepimas įtikina jas geriau už svarbiausią argumentą. Todėl vikrus agitatoriai ateistai pašiepimais daugiausiai ir verčiasi. Vienas toks neva mokslininkas Halley, Newtono pažįstamas, labai mėgo pakrėsti juoką iš religijos. Vieną kartą jis tai padarė, Newtonui girdint. Newtonas jį tuoj sudraudė: “Nutilk, tamsta. Aš tuos dalykus studijavau, o tamsta — ne”. Visa bėda tame, kad tokie žmonės dažniausiai nežino ką kalba. Vienas trečiaeilės kolegijos profesorėlis, nepaisydamas ar nežinodamas tikrųjų mokslininkų nuomones, pavykio sau taip samprotauti: atsiikiu į krikščionišką ar išmintingą Dievą; bet tikiu į kažkokią man nesuprantamą galybę, kurią aš galiu vadinti savo dievuku.

Bet ką gi reiškia akla galybė be išminties? Anot Tėvo Vaughan, ir dinamitas turi baidią galybę, bet jį turi kontroliuoti išmintis. Kitaip, jis tik neigiama galybė: sprogdina ir ardo.

Nebesupaisyti, ką koks nedakeptas inteligentėlis ateistas nuposteringauja, bet kuomet aukštai pastatytas valdininkas skelbia valstybinę bedievybę, tai iš tiesų yra kuom susirūpinti.

Taika ir karas, tai dvi priešingybės; bet taika, kuri nepagrįsta visuomenės širdyse artimo meilės dvasia — pavojingiausia karo kibirkštis.

Religijos Elementas Auklėjime

Sykį, kun. Bosko, dabar Sv. Kun. Jonas Bosko, Italijoje, Torino mieste, savo Oratorijoje, turėjo vieno žymaus pono vizitą, kuris buvo labai suinteresuotas jaunuomenės auklėjimu ir norėjo surasti priemonę, kaip prašalinus taip dažnus jaunuolių prasižengimus. Kaip išvydo tokį skaitlingą vaikų būrį, kurie užsilakė taip padoriai kieme, mokykloje, bažnyčioje ir visose kitose jiems prienamose vietose, be galo palieistas užklauso: “Koks buvo kun. Bosko pedagogijos sekretas ir kaip jis galėjo išgyti tokį didelį savo jaunuolių pasitikėjimą?” Kun. Bosko paaiškino, kad jo sekretas yra: geras tikybinis išlavimas ir dažnas priėmimas Sv. Sakramentų. Tas profesorius, kuris jau buvo išbandęs visokius auklėjimo metodus, be pasekmių, turėjo tarti: — tikra tiesa, tikra tiesa, arba religija, arba lazda. —

Gyvenime yra gero ir blogo, yra šviesa ir tamsybė, yra kas džiugina ir kas kankina. Dėl ko esame kartais linksni, bet kartais labai su nupuolusiu ūpu ir rodos, kad viskas apie mus vien tik juoda? Nenustokime vilties, po audros ateina giedra ir viskas pasikeičia vienu momentu, nesdama mums linksniai ateiti. Tat gyvenimo nuotikiai ir mūsų prigimties jausmai, kurie džiuginasi gelės gražumu ir jaučia panieką, matydami vingiuojantį žaltį, kurie didžiuojasi herojišką darbą atlikę ir drovėsi matydami prieš save prasižengimą.

Tas kas duoda gerą pradžią ir išvysto žmoguje gerus elementus, kurie teikia gražų, naudingą ir laimingą gyvenimą, yra nekas kitas kaip religija.

Mums yra reikalinga dvasinė jėga, kad parodytų taką, kuriuo mes turime perbėgti.

Religija reiškia: skirti, atskirti, surinkti visa tai, kas yra gražu ir šventa, visa tai kas kelia ir tobulina, galų gale, visa tai kas mus artina vis labiau prie tiesos šaltinio. Žmogus apturėjo nuo Dievo tam tikrą jam skirtą prigimtį, kaip ir visos kitos būtybės, ir kad palikus žmogumi, jis nuo jos negali atsiskirti. Sv. Pranciškus Salezietis pastebi, kad bitė čiulpia iš gėlių ir karčius syvus, o vistik juos perdirba į saldų medų, nes jos yra toki prigimtis ir joks kitas sutvėrimas to neįstengtu padaryti. Taip pat ir žmogus pagal savo prigimtį trokšta pasiekti tiesą, bet ją tegali pasiekti vien tik naudodamasis Dievo nustatyta tvarka: t. y. pildydamas įsakymus ir klausydamas sąžinės balso.

Dievas, kuris viską taip gerai atliko ir įrengė tokią stebėtiną tvarką, negalėjo duoti gyvenimą, kaip bausmę; po kovos — premiją, po skausmo — džiaugsmas, po darbo — poilsis. Religija nėra koks tai laimės išradimas, bet atbulai, yra ne kas kitas, kaip tik meilės aktas, kad pritraukus žmogų atlikti savo priedermes ir tokiu būdu gauti amžinąjį užmokestį. Meilė pritraukia, baimė atitolina.

Meilė tveria, baimė naikina.

Sūnus palaidūnas, kuris prasišalindamas iš tėvo namų prarado laimę, ir veltui jos ieškojo kitur; pragyvenęs daug nemalonumų turėjo prabilti: — Kelsiuosiu ir grįšiu į mano tėvo namus. Tat buvo meilės aktas, kuris jį paskatino grįsti į tėvo namus, baimė būtų jį atstūmusi ir padariusi dar labiau nelaimingą. Jei religija yra sielos jėga, ji yra net būtinai sielai reikalinga, už tat negalima ją užslopinti, kaip negalima užslopinti tų įstatų, kurie valdo pasaulį. Jei religija mus moka kaip turime naudotis taja jėga, tais įstatais pagal tikslą, kuriame jie buvo duoti; argi mes galime ją išblokti iš jaunimo auklėjimo tarpo, nutraukdami jiems tą elementą, kuriuo naudodamiesi jie galės išrišti visus sunkiausius gyvenimo punktus? Kaip ugnies prigimtis kylti aukštyn, taip sielos troškimas pažinti tiesą; mes tą troškimą negalime užslopinti, bet turime jį derinti pagal tikrą, pripažintų visų tautų ir Dievo paties apreiškų principų.

Sveikas ir visapusiškas išauklėjimas yra tas, kuris apima visą žmogų. Žmogus susideda iš kūno ir sielos, ne vien tik duona žmogus gyvena, bet žodžiais, kurie išeina iš Dievo lūpų.

Išugdžius vien tik materialinį, fizinį ir intelektualų gyvenimą, apleidus moralinį ir religinį, asmuo išauga be charakteriaus, be idealo ir be jokių moralinių dėsnių.

Mergaitė, kuri padedant savo meilužiui, nužudo motiną, vien tik dėl to, kad jai drausdavo nedorai elgtis; vaikų grobikai, kurie dėl turtų, arba vien tik iš keršto atima nekaltiems gyvybę; ir tūkstančiai visokių

KLAIPĖDOS KRAŠTO GYVENTOJŲ TAUTYBĖ STATISTIKOS ŠVIESOJĖ

“Vakarai” skelbia idomių duomenų apie Klaipėdos kr. gyventojų tautybę statistikos šviesoje:

Paskutiniu laiku su aiškiai nujaučiamais tikslais pradėta daug rašyti ir kalbėti apie tariamą Klaipėdos krašto vokišką charakterį. Tačiau, kaip ta teisybė ir tapytų, ji nenuslepia, ir aiškiai byloja iš pavų statistinių skaičių, pavy. Prūsų valdžios, nuo 1837 iki 1910 metų pravesuose gyventojų suskaičiuose.

Kraštutiniame Nemuno vingyje, dabartiniame Klaipėdos krašte, tautybių santykiai pasiliko pastoviai vienodi, kokie galimi tik aplėistame ir ūkiškai atsilikusiam pasienio rajone. Tuo tarpu kai Prūsų Lietuvos pietinė dalis į karę nuo Nemuno prieš karą jau buvo gerokai suvokieta, tai dešiniajame Nemuno krašte lietuviškumas tvirtai išsilaikė. Tik vienas Klaipėdos miestas buvo vokiškos kalbos sala lietuvių gyvenamoj apylinkėj.

Pasilikusiosios Klaipėdos krašte lietuviškosios dalies prieauglis buvo pradėtas smarkiau vokietinti per

Čekoslovakijos tremtiniai susilaukė pagalbos iš Amerikiečių, kurie Dr. Nicholas Murray Butler, Columbia Universiteto prezidento ir komiteto pirmininko vadovybėje, sudėjo \$100,000 šelpimui tremtinių ir tuos pinigų įdavė Čekoslovakijos Raudonajam Kryžiui. Čia parodo Čekoslovakijos tremtinius, kurie vokiečiams užėmus Sudetų kraštą, buvo priversti bėgti.

kitokių nedorybių yra papildoma pasaulyje vien tik dėl moralinės išauklėjimo stokos.

Reikia duoti jaunuoliams gerą religinį išauklėjimą, kad galėtų išsidorbi teisingą sąžinę ir atskirti savo teises ir privalumus. Teisę savo egzistavimui, savo laisvei, savo laimės atsiekimui; kaip turi elgtis su savi, su artimu ir su visais kitais tvartiniais. Parodykit jaunuoliui jo prakilumą ir jo atsakomybę; duokite jam supratimą, kad jis nėra koks kamuošys molekulėlių ir atomų susiburkusių į daiktą, bet jis yra išmintinga esybė ir jam yra duotas gyvenimas, kad eidamas Sutvėrėjo pabrėžtomis, taisyklėmis pasiektų amžinąją laimę. Tą syk nebū reikalo taip labai nusiskusti dėl tokio begalo suirusio gyvenimo ir papildomų niekšiškučių. Galėsimė drauge su tuo garsiu jaunimo auklėtoju Sv. kun. Bosko sakyti: — “Atidarykite vieną katališką mokyklą, uždarysite vienus pataisos namus, arba net kalėjimą”.

Kun. J. Stašaitis, S.C.

Krašte lietuvių gyventojų dalis vis dar pasiliko daugumoje. Nežiūrint li-

AMŽINOJO Miesto IDOMYBĖS

LATERANAS

Vatikanas ir Lateranas tai dvi garsios vietos Romoje. Vatikano žvaigždė tik naujuosiuose amžiuose iškilo, kai buvo pastatyta Sv. Petro bazilika. Laterano vardas jau nuo gilių viduramžių skamba. Kaip dabar jo prakilumą ir jo atsakomybę; duokite jam supratimą, kad jis nėra koks kamuošys molekulėlių ir atomų susiburkusių į daiktą, bet jis yra išmintinga esybė ir jam yra duotas gyvenimas, kad eidamas Sutvėrėjo pabrėžtomis, taisyklėmis pasiektų amžinąją laimę. Tą syk nebū reikalo taip labai nusiskusti dėl tokio begalo suirusio gyvenimo ir papildomų niekšiškučių. Galėsimė drauge su tuo garsiu jaunimo auklėtoju Sv. kun. Bosko sakyti: — “Atidarykite vieną katališką mokyklą, uždarysite vienus pataisos namus, arba net kalėjimą”.

Kun. J. Stašaitis, S.C.

Kun. J. Stašaitis, S.C.

Kun. J. Stašaitis, S.C.

Kun. J. Stašaitis, S.C.

Kun. J. Stašaitis, S.C.

Kun. J. Stašaitis, S.C.

Kun. J. Stašaitis, S.C.

Kun. J. Stašaitis, S.C.

Kun. J. Stašaitis, S.C.

Kun. J. Stašaitis, S.C.

Kun. J. Stašaitis, S.C.

Kun. J. Stašaitis, S.C.

Kun. J. Stašaitis, S.C.

Kun. J. Stašaitis, S.C.

Kun. J. Stašaitis, S.C.

Kun. J. Stašaitis, S.C.

Kun. J. Stašaitis, S.C.

Kun. J. Stašaitis, S.C.

tuviškosios dalies stagnacijos, 1910 metais krašte vis dar buvo išsilikę lietuvių 56 proc. prieš 74 proc. 1837 metais. Tik Klaipėdos mieste lietuvių skaičius buvo žymioje mažumoje. Taip 1837 metais Klaipėdoje kiekvienas dešimtas gyventojas buvo lietuvis, bet paskui dėl germanizacijos ir emigracijos ir tas skaičius dar sumažėjo. 1910 metais mieste dar buvo rasta apie 2000 lietuvių. Per paskutinį gyventojų suskaičymą vėl buvo rasta 9 proc. lietuvių Klaipėdos mieste.

Taigi, prieš karą kraštas buvo nusveriamai lietuviškas. Tokia dalykų padėtis vėliau įvykusiame krašto susijungimui su Lietuva turėjo nulemiančios reikšmės. Lietuva atgavo kraštą, dėl kurio lietuviško charakterio nebuvo mažiau ašies abejonės, ir gavo uostą, kurio užnugaris yra dabar visa Lietuva.

nyčių motina yra Sv. Petro bazilika, kurioje popiežius daugiausiai laiko iškilmingas Sv. Mišias ir nuo kurios balkono teikia laiminius miestui ir pasauliui. Tačiau vyriausioji bažnyčia yra Laterane.

Laterano bažnyčia yra aštunkampė. Aštuoni porfyro stulpai laiko lubas. Kiti aštuoni marmuriniai stulpai laiko kopulą. Labai gražus yra bažnyčios fasadas.

Ilgus amžius Laterane gyveno popiežiai ir ilgus amžius Laterano bazilika buvo puošiamą. Čia ypatingai gražūs garsieji popiežių Inocento III ir Leono XIII paminklai. Leono XIII statulos kairėje yra garsiosios jo enciklikos. Rerum Novarum rankraštis. Visų apaštalių statulos čia yra milžiniškos.

Popiežius Silvestras II į Laterano baziliką perkėlė Sv. Jono Krikštytojo karsatą. Ir pati bazilika vadinasi Sv. Jono vardu.

Bazilikos vidury yra laivo formos popiežiaus altorius. Ant keturių stulpų laikosi altoriaus baldakymas.

Tos bazilikos, Sv. Sakramento koplyčioje yra stalias iš kedro medžio. Tas nats stalias, ant kurio įvyko Paskutinė Vakariene.

Šioj bažnyčioj dar yra Skausmingosios Motinos marmuro statula. Statula tokia gyva, kad tarsi ji kalba.

Laterano vardas vėl plačiai nuaidėjo 1929 m. vasario 9 d., kur buvo pasirašyta sutartis, kuria įkuriam Vatikano valstybė.

Laterano idomybės maloniai sutiko paaiškinti, buvojant Romoje, gerb. marionas kun. Draugelis.

J. Matijošaitis.

Gerb. "Darbininko" Bendradarbių Dėmesii!

Prieš Sv. Kalėdas tą savaitę išeis tik vienas "Darbininko" numeris, būtent, antradienio, gruodžio 20 d. Tai bus padidintas ir iliustruotas Kalėdinis numeris.

Visų Gerb. "Darbininko" Bendradarbių prašome siųsti raštus į Kalėdinį numerį kaip galima ankščiau. Straipsnius jau ir dabar prašome siųsti. Korespondencijas siųskite, kad gautume ne vėliau kaip penktadienį, gruodžio 16 d., o trumpas žinias norėtume gauti ne vėliau šeštadienį, gruodžio 17 d.

Prašome šių taisyklių prisilaikyti, jeigu norite, kad Tamstų raštai tilptų Kalėdiniame "Darbininke". "Darbininko" Redakcija.

MONTREALO BANGOS

ŠI SKYRIŲ VEDA

Marija Aukštaitė

Lyg vyšnių žiedeliais erdvė nusikaisė,
Lyg drugių sparnuose snaudžia horizontai...
Stikliniai peizažai obelis nupaisė:
Vis žiemos baltosios išsirengę frontai...

Ir snaudžia eglužė apsiklojus sniego pūku, ir žalsvą viršūnę vis vainikuoja sidabro reketėliai, žvaigždėtus snaičiuolės glaudžiasi arčiau sustyrių spyglių, o erdvė varso tu aušrinės žvilgiu, seka žiema besipuošiančia žeme.

Tik ar viskas joje pušnu?... Ar visiems šilta ir šalta? Ar visi turi žiemos rūbą?... Ar visi sveikatoj pasiruosę žiemos frontams atsispirti?!

Ir štai, senelis, pasiramsčiuodamas lazda... Ties kiekvienu namu jis sustoja, akių ašarotus vokus vis nubraukia rankogaliu, ir ilgai žiūri į kiekvienas duris, ar neišeis duonos plutgalėlis... Jo rankos virpa, kojos nesiruošia kopti nei vienais laiptais, tik širdis pilna dvasinio šalčio vis kyla į žmonių širdis, klabena gėstančių žodžių malda: "Tėve mūsų, kurs esi danguje... atsižvelgk... Žemė užmiršo, užmiršo..."

Pro jį praeina kailiuotasis... Meta šurpų žvilgsnį: "Ko riogso senis ant tako? Ak, kokia nerūpestinga miesto tvarka, pusbasį elegėtą nesuvalo... Kur Merlinagai? Kur prieglaudosi?"

O senis vis styrina nesuprastas, išguitas sąvokų... Ten šilta ir jauku sūnaus pastogėj, bet jis "nešvarus"... "nemoderniškas"... O martulėlė gi, visą grožių saliono mantą užsikrovus... Argi leis virtuvei dvokti?... Argi nudėvėta, seną "balda", gyvą ir prašantį maisto "šantėj" laikyti?...

Ir sukasi tik balti sniegai aplink senio kai obels žilą galvą... Jam vadenasi Adventai, Kūčios ir Kalėdų buvusios naktys... O toji, kuri bučiavo jo vyšnines lūpas, kurios meilė supo jo visą gyvenimą — ji Lietuvos smėlio kape baltutė ir užmiršta, kaip ir jis pats...

Senelis velkasi virpančiu žingsniu link tūnančio sniego parko. Nors alkanas ir sušalęs, sugrūbęs ir sustyres, bet atsirems dūsaujančio vėjuose beržo, gal jis išraudos praetį drauge su jo širdimi?...

Ir rauda beržas nevienas... Rauda tūnanti po juo širdis, parimus ant lazdės... O vėjai kvatoja klevų šakomis, topelių viršūnėmis. Miestų fabrių sirenos kaukia darbininko išsemtam prakaitui, gaudžia šventovių varpai vakaro susikaupimui ir malda, tik senis neranda žodžių, jo akys erdvėj, o siela neišskiai klajoja:

— Kūrėjau... ir aš nuilsau... Žemė išsėmė viską, viską... Oh, lai sukaukia mirties sirenos... Lai neša Tavo angelai mano sielą į amžių poilsį... Teesie Tavo valia... Ir snūsta senis saldžiu sąvagiuli, ir gula gražus, viliojantis sapnas — praeitis:

Ten toli, toli... Kur snaudžia Lietuvos girios, kur šerkšnos apgulė baltu sidabru eglų šakas, tų girių pušys jam kartoja kuklių Advento keleivių girgždančius žingsnius... Tai jo buvusieji draugai eina ratarotų per šarmotas ūkanas...

Jie keliai vidunakčiuos, vos budrus gaidelis užsigaluoja — jie aunas kojas naginėmis, taiko vatinius vis šiltesnius, suka galvas į ilgamakres, vynioja kaklus namų megstais šaliais ir, žibalinei lempei spingsint, užveria nevenios lušnos duris.

Takais takeliais, šilais ir giriomis, piliakalniais ir kloniais — juodi šešėliai vis skuba į tą pusę, kur šaukia prieš aušrą bažnyčios varpas. Ten bėga rartininkai su sielos džiaugsmo troškuli, su ilgėsiu altoriui, su audžiama malda... O prietamsios bažnytėlės kertėmis — jau seniai su vargonais skamba Nekaltajai Mergelei giesmių himnai...

O sodžių pabirusiose sodybose — sužiba langų žiburėliai sekmadienio rytais vis ankščiau... Grinciose pačios užtalės kerčiose — atvožtos knygos, ir taurūs tikybinio židinio saugotojai sodiečiai — gieda rytines maldas.

Rodos, dabar gieda ir senelis. Išiskelia ugnys krosniuose, sustumti židiny puodai suka raugintų kopūstų kunkulą, šunta nelupta būlė, o samtis šimtus kartų vis apsiverčia šeiminkės — jo Magdūtės rankoj, ir ji padeda jo giesmei:

"...Tu esi medaus korys stipriojo Samsono..." O ten, seneliu, rodos — vėpso lopšy vos suprasdamas žodį tas pats sūnus, kurs senelį išvarė į gatvę, ir šis mažas švelnus padarėlis — švelnutėmis rankelėmis kimba ir žaidžia jo pynto lopšio virvelėmis... O ten, žibina jam kūrpės išvargęs piemuo, šluoja aslą pakieblė pusmergaite, ir visų jų lūpomis kruta giesmė... Traukia kas kiek moka, kiek pajėgia: Nes tik tuo ir jaučiama tradicinis Adventų šventadieniškumo rytas.

Senelis lyg iš miegų nubunda. Jo mintys vis nenu-trūksta, vis pinasi: "Kažin, ar ir dabar ten už jūrų Tėvynėj tokios gražios ir šventos žmonių tradicijos?..." Jis mąsto ir vėl vožia si akių vokai... O čia netikėtai policininko buoželė sukasi jam aplink galvą. Senis pasi-žiūri: "Ar tik ne sapnas?... Juk visą širdies derlių atidaviau žmonijai, sveikatai sudėjau industrijos aukure... Neigi tai man būtų policininko buoželė?..."

Senelis kyla. Dreba sustyrę kaulai, poška sąna-

EIKIM ABU...

Čia sudeu sielą krapylais kaisytą,
Į taure kilnumo, saldybės naujos!
Ir nešu prie kojų aš Tau... neprašyta —
Išklausyk, maldingos dvasinės gijos...

Aš Tau meilės siulą suverpsiū į širdį,
Ilgėsio metimą vieškeliai suras...
Juk Tavoji laimė — manąją pagirdė...
O siela jau sielą, be žodžių supras.

Ir kam mums sakyti: "myliu, ak myliu!"
Juk tai senas rūbas sutryptas šalnos...
Aš suklupus... Tavo aukuruos tyliu...
Bet mūs amžiaus žirgus — idejos balnos!

"Ak, ilgu... vai ilgu..." be prasmės tarmė:
Sielos rankai bokštai, mūrai be spynų...
Jos ploščiai iškils! paliks pragarmė,
Ir vaišins mums širdis dvasiniu vynu...

Bučiuoju aš pėdas Tiesai Nazareto...
Tu nepavydėk... čia mūs laimės takas!
Ak, pasiklausyk, maldų siužeto...
Ir eikim abu... kur žvaigždynai šnekas...

Marija Aukštaitė.

riai, bet mintis vis audžia: "Geri žmonės... Tik aš senas bevertis, mano amžius — tai visiems žiauri žiema..."

Ir veža jis sunkias kojas, ir snaižės limpa prie pėdų, bučiuoja pro plyši nuogus pirštus... O beržas koši šakomis rauda vis liūdnesnė, vis skaudžia. Ir suka senį Montrealo bangų verpetai kaip tūkstančius kitų be žymės, be atminimo...

Tik ten, skurdžių kapų kvartaluose vis dygsta naujesni kapai be kryžių, be marmurų, be raudančių tujų... Tik baltos sniego puokštės svyra kai žydnčių akacijų šakos, jos vienodai gula šilkų patalais ant užmirštų kapų ir ant marmurais ramstytų mauzolejų.

Adventai susimetė ir mano sieloj... Ir aš dažnai mąstau apie Tėvynę ir jos takelius. Dvasia ieško šerkšnotų eglų ir šilų, o naktų gludumose man vis dar klegarotarotų keleiviai...

Cia parodo kiniečius kareivius, apsikarščiusius į vairiais augalais, kurie gynė Wuhan miestelį, Kinijoje. Jie taip apsikarstę apgavo japonus kareivius.

GEGUŽES DIENŲ PRISIMINIMAI

16-tą dieną gegužės mėn. čioj gieda, o čia apie šimnesio, buvo tyku, liūdna, ir tas žmonių — giminės ir nyku. Tik štai, skambina skambutis. Įeina jaunas mano draugas J. Bernataičius su savo sužadėtine, ir kviečia vestuvėms; kurio įvykstančios 21 d. gegužės, 9-tą valandą rytė. Draugas prašo pasimelsti už jų laimę, už jų naują gyvenimą, kur juos suris Montrealo, lietuvių katalikų bažnyčia.

Netikėtai užkviestas — nušėbau. Ir širdingai dėkojau už nepamiršimą mane pakviesti. Teisinaus, "kažin, melstis ar jau bemokėsiu?". Bet juodu abu mane užėmė: "Kodel gi seniau sakydavai, kad marškinių neturint naujų, reikia senų išmesti." Sakydavai, kad "religija žmonėms skriaudus nedaro. Bažnyčia mus visus pirmutinė patinka, ir paskutinė palydi iš pasaulio". Todėl senas drauge, maloniai prašome būt mūsų vestuvėse lietuviškoj bažnyčioj.

Šeštadienį, 21 dieną gegužės, rytė taip gražiai saulė šviečia: 9-tą valandą einu į bažnyčią. Pralenukiu jaunas paneles Bandžiutes. Tuoj ir skambina varpas, ir visa vestuvių partija iš 10 automobilių prie bažnyčios sustoja. Na ir "Veni, Creatur Spiritus" bažny-

čioj gieda, o čia apie šimnesio, buvo tyku, liūdna, ir tas žmonių — giminės ir draugai, visi jauni, gražūs... O aš senis jau prie durų riogsau. Dailioj dienoj, dailiai žvakėms šviečiant, vai-kiškai pažūrėjau į šio visros "kaltininkus" maldin-gai susikaupusius, taip rimtai ir dailiai atrodančius lyg angelus.

Vargonams užiant, ir Bandžiutėms giedant, taip susigraudinau! Mintimis perbėgau praetį ir kiek, ir kiek ten buvo kvailų užsi-spyrimų... Ir kodėl man reikėjo šalintis nuo tokių Dieviškų, malonių ceremoni-jų?...

Visi ūrmu iš bažnyčios. O aš užsižiopsojau ir taip nei rankos paspaust nebeteko jauniesiems. Užtad jo motinai pakračiau!

Grijus namo radau draugą K. J. karštą kavą su šviežia smetona maišant ir laukiant manęs. Prie pusryčių klausia draugas: — "Na, kaip patiko bažnyčioj?" Sakau, "gražiai, gerai, negaliu nei apsaityti. Išėjus iš bažnyčios, kuni-gas išdidžiai, bet maloniai ir mane pažūrėjo, o aš taip nekultūriškai lyg susigėdi-nęs, lyg nusigandęs pro ša-lį praėjau... Oi, kaip neeti-ketiškai padariau!"

Pasakyk man, drauge, kodėl taip liūdna? Nenoriu

nei tos kavos... — tada draugas K. J. vėlykinio vyno iš spintos ištraukė ir būtinai po dvi čerklas išgėrė, tada jau buvo gardūs ir pusrūčiai. Sušilęs, ikaitęs sakau: "Dažnai man liūdna negera, nors pavar-saris, viskas jaunatve kve-pia, o man jau ruduo, rei-kia skaitytis ką paliksiu po savęs... Ar neverta, ir man kas nors daryt? Kas nors reformuot pas save?"

Taip būtume ilgai kalbė-ję, bet čia pribuvo automo-bilis ir turėjome važiuoti į vestuves. Ten prie stalų, apkrautų gardžiais val-giais ir muzikai grojant, nei nepasijutom, kad jau salės šeiminkas liepė laušt "vestuvių pyragą", ir skyrstytis. Aš pakratęs rankas, palinkėjęs geros laimės... kad laimė laistytų jaunųjų takelius auksu per ilgą, laimingą gyvenimą. O po mirties, kad duonos rie-kelę Dievas padovanotų. Tuom tarpu jaunoji dar bučkį... Tokiam senam, ke-rėplai bus neužmirštama, o

Išsiskyrusios šeimos vaikeliai, dėl kurių iškelta byla teisme. Tų vaikų tėvas Guy Maynard Liddell, Anglijos civilės inteligencijos departamento viršininkas, reikalauja, kad teismas pavestų vaikus jam globoti, bet motina priešinasi. Jiedu yra išsiskyrę. Motina su vaikais gyvena Miami, Floridoj.

kaimynas už kalnierių, kaimynai atleido "kaltes saviems kaltiems". Unciškų partizanai, iš visų pusių spaudžiami daug gausingesnio priešo, Unciškiose negalėjo ilgiau laikytis. Apie balan-džio mėn. pabaigą, jie ren-gėsi pasitraukti toliau. Gyventojai su gyvuliais išsi-slapstė miškuose. Vis tik, partizanai geroju, Unci-kių neatidavė. Kada bolše-vikai buvo prisiartinę prie kaimo ir, jau buvo Užbale-lis raistyne už 1 klm., par-tizanai pirmieji pradėjo kautynes. Kautynės truko daugiau kaip pusę dienos. Buvo sužeistas partizanas Lazdynas iš Vabalninko m. Bolševikų būvė užmuš-tų ir sužeistų. Pasibaigus kautynėms ir priešui slen-kant į kaimą, partizanai pasitraukė iš Unciškų, ir stabdydami bolševikų ver-žimąsi, pasiekė Joniškėlį, kur susijungė su kitais partizanais.

Partizanams iš Unciškų pasitraukus, kaimą užėmė bolševikai ir ėmė viską grobti.

Unciškų partizanai džiaugiasi nepriklausomu gyvenimu ir, prireikus, yra pasiryžę vėl imtis ginklų ir rankas. Ant. Gatautis "T."

Unciškų Partizanai

Iš Partizanų Ant. Indrulis ir Ant. Motiejūno Pasakojimų

1919 metų pavasarį į Lie-tuvą brovėsi bolševikai. Tuomet Vabalninko mies-telyje jiems priešintis susi-organizavo partizanai, vadovaujami B. Sakalausko. Vietos bolševikai taip pat nesnaudė ir ruošė atėjū-nams dirvą. Kai į Vabal-ninką gausingiau ėmė jie telktis, partizanai pasi-traukė iš miestelio už 6 klm. Nuo to jie ir buvo pa-vadinoti Unciškų partiza-nais. Jų ženklas — gelto-nas kaspinas ant kairės rankovės. Apsistojušius Unciškiose partizanus, kurių tarpe buvo ir to pat kaimo žmonių, gyventojai mylėjo, nes juose matė sa-vų užtarėjus, gyvybės ir turto saugotojus.

Unciškų partizanai savo štabą įsitaisė ūkin. Jūozo Gataučio seklyčioje, o klėtyje kalėjimą suimtiesiems bolševikams laikyti. Unciškų partizanų darbas — saugoti kaimą ir apylinkę nuo bolševikų ir plėšikų, sulaukyti bolševikų slinkimą pirmyn; rinkti šautu-vus ir šovinius, ir telkti daugiau partizanų.

Partizanai, gavę žinių, kur bolševikai skriaudžia žmones, nepaisydami pavo-jaus, dažniausiai raiti sku-bėdavo pagalbon. Ir kiek-vienas Unciškų partizanų pasirodymas su geltonais kaspinais ant rankovių, žmones nuteikdavo rami-namai. Beveik visi Unci-škų partizanai buvo raiti, su savais arkliais. Gelton-kaspiniai raiteliai visur bu-vo maloniai laukiami.

Unciškų partizanų šta-bas turėjo ir "žvalgybos skyrių". Juk reikėjo žino-ti, kaip ir kur veikia bolše-vikai. Žinias gaudavo ir siųsdavo daugiausia per moteris, kurios skietuose atnešdavo bei nunešdavo pranešimus kur reikia; nors tokias "šnipas" bolše-vikai ir sulaukydavo, iš-krėsdavo, bet nieko neras-davo. Sulaukytosios teisin-davosi bolševikams, kad be-jokių blogų tikslų, einan-čios su skietais pas žmones

Dėl aktyvios Unciškų partizanų veiklos, bolševi-kai ant jų ir net paties kai-mo labai nūršo ir grasino nepalikti akmens ant ak-mens... Bolševikais tuomet buvo vartė daugiausia apylinkinių kaimų mažaze-miai ūkininkai — pakrikė-liai, kurie vedė atėjūnus į Unciškų ir kitur. Jie dau-giausia ir grasė ramiems gyventojams. Tokių tarpe buvo Muimeliškių km. Vc-s, kuris, pasidaręs "ko-misarų", vedė atėjūnus į Unciškų. Taip pat "pasi-žymėjo" ir Daržų km. Sd-s. Daug tokių dabar sau ramiai lietuvišką duonėlę kramto. Visa jau praety ir

Misijonieriaus Pranešimas

Misijonierius J. Kidykas, S. J. praneša Gerb. Klebo-nams, kad visą ateinančią gavenią yra jau užimtas darbu įvairiose parapijose. Norintiems galėtų patar-nauti tik tuojau po Naujų-jų Metų, ar po Vėlykų švenčių.

J. Kidykas, S. J. St. Ignatius High School, 1076 W. Roosevelt Road, Chicago, Illinois.

Tuo pačiu adresu prašo-mi kreiptis visi, kurie nori atsinaujinti "Žvaigždės" ar "Misijų" prenumeratą ateinantiems metams.

LDS. Narių Ir "Darbininko" Skaitytojų Dėmesiu!

Šiuomi "Darbininko" Administracija skelbia Gruo-džio, Sausio ir Vasario mėnesius — "Darbininko" Vajaus mėnesius. Per tuos trejetą mėnesių "Darbi-ninko" kaina sumažinta iki \$3.00 metams. Už pusę me-tų \$1.50. Syki į savaitę metams \$1.50. Į Lietuvą metams — \$4.00, pusei metų — \$2.00.

Taigi prašome gerb. "Darbininko" skaitytojų pasi-naudoti vajaus progą — atnaujinti "Darbininko" pre-numeratą iki Vasario 28 d.

Taigpi primename ir LDS kuopoms, kad didžiūmoje LDS narių duoklės baigiasi Gruodžio mėnesį. Taigi pra-šytume visų gerb. LDS narių laiku apsimokėti už or-ganą "Darbininką".

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

NEW HAVEN, CONN.

40 VALANDŲ ATLAIDAI
SV. KAZIMIERO PAR.
BAŽNYČIOJ

Lapkr. 27 d., per sumą iškilmingai prasidėjo 40 valandų Sv. Sakramento adoracija, su procesija, kurioje dalyvavo Marijos Vaikelių draugijos narės, pasiūsojusios naujais melynais apsiaustais ir karūnėmis, kas darė labai gražų vaizdą.

Altorius papuoštas neapsakomai puikiai baltomis, Chrysanthemoms, kurias suaukavo draugijos bei kuopos.

Klebonui kun. M. Pankui pagelbą atvyko svečiai kunigai, kurių tarpe matėsi, sekanti: kun. J. Vasyš Worcester, Mass., kun. J. Simonaitis iš Elizabeth, N. J., kun. J. Balkūnas, iš Maspeth, L. I., kun. M. Cibulskas iš La Sallette Kolegijos Hartford, Conn., kun. J. Ambotas ir kun. J. Kripas iš Hartford, kun. J. Valantiejus ir kun. E. Gradeckis iš Waterbury, Conn., kun. A. Vaškevičius ir F. Karlonas iš New Britain, Conn., kun. Ražaitis iš Bridgeport, Ct., kun. V. P. Karkauskas iš Ansonia, Conn. Pastarasis yra buvęs mūsų parapijos klebonu ir ilgus metus, tai buvo malonu jį pamatyti mūsų bažnyčioje.

Sekmadienio vakare pamokslą sakė kun. J. Valantiejus, pirmadienį — kun. J. Vasyš, antradienį — kun. J. Balkūnas.

HERBLAX

Šie vaistai yra padaryti iš žolių. Gydymo pataria juos naudoti kaip vaikams, taip ir suaugusiems nuo vidurių užkietėjimo.

Wellington & Co. Inc.
Laboratory at Norwood, Mass.

Edw. V. Warabow

(WRUBLAUSKAS)
LIETUVIŠ GRABORIUS ir
BALSAMUOTOJAS

1156 Washington St.,
NORWOOD, MASS.
Tel. Norwood 1503
Brooktono Office:
24 Field St.
Tel. Brookton 2005

VALGOMŲJŲ DAIKTŲ KRAUTUVES

Pirkti pas biznierių mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiami "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir mašiną patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jį skelbimą matėte "Darbininke".

Povilas Bushmanas

48 CRESCENT AVENUE,
Telephone COLUMBIA 6702
29 SAVIN HILL AVENUE,
DORCHESTER, MASS.

Perkins Sq. Cash Market

POVILAS BALTRUSIONAS, Sav.
490 Broadway, Tel. SOU 3120
SO. BOSTON, MASS.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVIŠ DUKTERŲ DR-JOS
PO GLOBA MOTINOS SVČ.

Pirminė — Eva Markšienė,
625 E. 8th St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1293
Vice-Pirm. — Ona Venienė,
311 K St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivašienė,
1514 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Marijona Markoniūtė,
4115 Washington St., Rosindale,
Tel. Parkway 0558-W
Išdėmė — Ona Staniliūtė,
105 West 6th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė,
1512 Columbia Rd., So. Boston,
Kasos Gl. — Marijona Auksčiūnienė,
111 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas
antrą utarninką mėnesio, 7:30 val.
vakare, pabažnytinėje svetainėje.
Visais draugijos reikalais kreiptis
pas protokolų raštininkę.

Nors oras pasitaikė blogas, bet žmonės lankėsi į bažnyčią ir artinosi prie Sv. Komunijos. Sv. Kazimiero parapijos choras, vadovystėje varg. p-nios A. Kripienės atsižymėjo savo eražiu giedojimu, už ką priklauso garbė choro vedėjai, kad lavina naujas pjesmes, kurias tenka girdėti kiekvieną sekmadienį. Jaunime klausyk ir dirbk su savo vedėja nesigailėsi.

Labai yra malonu, kad p-lė O. Dubinskaitė iš Ansonia, Conn. nesigilį savo laiko atvykti ir savo maloniū balsu išpildyti solos kaip Sekmadieniais, taip ir per atlaides.

Marijos Vaikelių Draugijai priklauso garbė ir n-o-vrimas, kad taip gražiai ir tvarkingai moka dalyvauti procesijoje.

Klebonui kun. M. Pankui už priruošimą šios dvasinės puotos priklauso nuoširdi padėka.

Gyvojo Rožančiaus draugijos narės įtaisė arba paaukavo dvi gražias albas klebonui, kurios labai buvo reikalingos. Už tokį susipratimą ir gerą širdį draugijai priklauso garbė. Jau ne pirmą kartą ši draugija suteikia naudingas dovanas bažnyčiai ir kitiems geriems tikslams.

Kalėdų šventėms besiant, visi galvoja apie pirmą dovanų savo giminiams bei draugams — gėms. Taigi būtų naudinga pavalvoti, kad geru dovanų tarpe yra geri katalikiški laikraščiai bei knygos, kurios taipgi gali būti pasiūstos į Lietuvą. Gargždishke.

DETROIT, MICH.

Gruodžio 1, š. m. įvyko Mot. Sa-gos 54 kuopos metinis susirinkimas Sv. Jurgio par. mokyklos svetainėje. Dalyvavo daug narių. Pirm. O. Kratavičienė atidarė susirinkimą malda. Protokolų raštininkė M. Vaičiūnaitė perskaitė praeito susirinkimo protokolą, kuris buvo vienbalsiai priimtas. Randasi viena ligonė — Mignaitienė. Bazaro komisija kvietė visas sąjungietes atsilankyti į bazarą vakarais. Buncio ir Pinocklio vakarėlis įvyko gruodžio 8 d.

Nutarta turėti 20 metų gyvavimo Moterų Sąjungos 54 ku-

Vaidas iš New Yorko. Kada gatvėse buvo labai slidu, tai piliečiai turėjo eiti keturiomis. Šį nelaimingą, kad kiek būtų automobilius suvažinėjęs.

Worcester, Mass.

Sv. Kazimiero Parapija

LDS SUSIRINKIMAS

Gruodžio 4, įvyko LDS metinis susirinkimas, nors ne taip gausus kaip galėjo būti aptarus bėgiamus reikalus, dar nutarta rengti "Centinį Kermošių" netolimoj ateityj.

Valdyba 1939 metais palikta ta pati: pirm. — Rimša; vice pirm. — Urmonienė; prot. rašt. — Barysas; fin. rašt. — Blavackas; ižd. Mažukna.

pos sukakties minėjimą balandžio mėnesį. Į komisiją išrinkta J. Medinienė, S. Sabonienė, O. Banionienė, M. Valitkevičienė. Ši paminėjimą manoma iškilmingai rengti su vakariene, programa ir šokiais. Bilietas vienas doleris. Narės turėjo progos pamatyti paveikslus, kurie buvo traukti.

Į katalikų akciją išrinkta ats-tovės: O. Kremblienė ir O. Kratavičienė.

Naujų 1939 metų valdyba: — Dvasios vadas — kleb. kun. J. Čižauskas; pirmininkė — Ona Kratavičienė; vice pirm. — Julė Medinienė; protok. rašt. — Marijona Vaičiūnaitė; fin. rašt. — Magdalena Stankienė; ižd. — Petronėlė Medonienė; ižd. globėjos — Antanina Kaminskienė, Ona Kremblienė; maršalka — Kunegunda Dailidienė; ižd. globėja — Marijona Šaltinienė; knygų peržiūrėtojos — M. Kasevičienė, P. Medonienė, ir Valitkevičienė; korespondentė — Ona Jurgutienė (Yurgutis); dak-taras kvotėjas — Dr. J. Jonikaitis; jaunamėčių vedėja — Cecilia Stankiūtė, globėjos — Marijona Kasevičiūtė ir Marijona Blaskievičienė.

Susirinkimas baigtas malda. Pirm. O. Kratavičienė visas nare kvietė užkandžių, kurie buvo parūpinti 1938 M. S. 54 kp. valdybos del visų narių už šių metų kooperatyvų veikimą, kartu pagerbimui mūsų viešnios iš Lietuvos Petronėlės Jurgutytės. Mūsų kuopa yra dėkinga valdybai 1938 metų už kilnius darbus ir tikimos, kad nauja 1939 metų valdyba veiks nenuilstančiai kuopos naudai, o narės energikai, draugiškai išvien didins mūsų kuopą. Aš asmeniškai dėkoju valdybai ir narėms už malonų priėmimą mūsų viešnios, P. Jurgutytės, ir linkiu visoms linksmų Sv. Kalėdų ir laimingų Naujų 1939 metų.

O. Yurgutis, M.S. 54 kp. koresp.

Lapkričio 22 d., O. Kratavičienė išlėkė skanūs pietus savo namo pagerbti Petronėlę Jurgutytę iš Laukuvos, Lietuvos. Sekančios dalyvavo šioje puotoje: M. Meitienė, B. Druskauskienė, Marė Kasevičienė, U. Rakauskienė, E. Paurazienė ir O. Jurgutienė.

Kaipo viešnios brolienė, tariau širdingiausia aičiū O. Kratavičienėi, jos mamytėi O. Šeirienei ir šeimai, kurie prisidėjo taip gražiai mūsų viešnią pagerbti. O. Yurgutis, M.S. 54 kp. koresp.

KALĖDŲ VAKARĖLIS

Moterų Sąjungos 5-ta kuopa turėjo labai malonų ir gražų Kalėdinį vakarėlį savo metiniame susirinkime gruodžio 5-tą.

Užbaigus kuopos reikalus, nare pakvietė p. M. Vaiteikūnienė prie gražiai papuoštų stalų, kur ji su savo padėjėjomis pavaišino nare gardžiais užkandžiais. Po jo sekė dovanų traukimas, kas sukėlė linksmą nuotaiką narių tarpe.

Kadangi narės buvo patenkintos esančios valdybos darbuote, tad pakvietė ją ir kitiems metams vesti kuopos reikalus. Valdybą įeina: pirm. M. Liutkiūtė; vice pirm. — P. Bruožienė; prot. rašt. — M. Dilonienė; fin. rašt. — V. Kučinskienė; ižd. — P. Bačinskienė; ižd. globėjos — M. Ulevičienė ir E. Paulauskienė, maršalka — E. Nevulienė.

Korespondentė į vietos anglų spaudą apsiėmė būti M. Dilonienė, o į "Darbininką" Uršulė T. Daukantiene.

40-ties PAMALDOS

Prasidedant gruodžio 11-tą, Sv. Kazimiero parapijoje įvyksta 40-ties pamaldos. Parapijos kunigams pribus į talka ir kiti svečiai kunigai. Graži progą tikintiesiems prisiruošti prie Kalėdų švenčių.

Aušros Vartų Parapija

Lapkričio 28 dieną, 7:30 val. vakare, įvyko Aušros Vartų par. Moterų Socialio Klubo susirinkimas. Atsilankė gražūs būrys narių. Šiame susirinkime prisirašė septyniolika naujų narių. Labai malonu matyti kaip Moterų Socialis klubas auga.

Sekantis susirinkimas įvyks antradienį 27 gruodžio, 8 valandų vakare, parapijos svetainėje. Tą vakarą, po susirinkimo nutarta surengti Kalėdų programą; taipgi nutarta įteikti viena kitai po mažą dovanėlę.

Baigiant šį susirinkimą, pirm. Marijona Čižauskienė surengė gražų pyragų ir kavos, su veikiančios komisijos pagelba. Penkiosdešimt keturios narės buvo priimtos. Užkandžių stalai buvo išpuošti rožinėmis ir žalio-mis spalvomis. Kiekviena narė gavo dovanėlę.

Po užkandžių, įvyko "Bingo" žaidimas. Dovanas aukojo sekančios: Anėlė Nedzveckienė, Amelija Jankauskienė, Marė Paleckas, Marė Pijaunienė, Katrina Puodžiūnienė.

"Bingo" dovanas laimėjo p-lė Monika Vieraitytė, Elzbieta Kronalienė, Margaret Beauchemin, Ona Vaitkevičienė, Marė Purienė, Ona Kazlauskienė, Ale-na Chesnienė, Victoria E. Shea ir Jean Bendoraitytė. Širdingai aičiū pirm. Marijonai Čižauskieni už jos prielankumą. Taipgi aičiū veikiančiai komisijai. Visos narės linksmi praleido vakarą. A.M.V.

PAIEŠKOMI

1. Aleksandravičius, Viktoras, Danieliaus sūnus, kilęs iš Telšių apskr., Varnių valsč., Palūksčio km. Išvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes 1913 metais. Prieš šešiolika metų jo adresas buvo toks: 356 P. U. Box 104. Lewiston, Maine.

2. Baginskis, Jonas, išvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes 1934 metais, prieš metus gyvenęs Brooklyn, N. Y.

3. Baginas, Kazys, (tėvas) ir Baginas, Kazys (sūnus), manoma, kad prieš 10 metų mirė Brooklyn, N. Y. Žinantieji prašomi apie juos pranešti.

4. Braslauskis, Antanas ir jo brolis Kazimieras, iki 1938 mt. vasario 17 d. gyvenę Jungtinėse Amerikos Valstybėse, P. O. Osage, W. Va. Box 72. Jie abu buvo nevedę. Turima žinių, kad Antanas Braslauskis 1937 met. rugpiūčio 11 d. miręs. Kazimieras Braslauskis buvo Didžiojo Karo invalidas ir gaudavo pensiją.

5. Dzinkus (Dzenkevičius), Kazys, prieš Didįjį Karą išvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes. Išvyko jau senas žmogus, turėdamas virš 60 metų amžiaus. Manoma, kad kilęs iš Tauragės apskr., Naumiesčio valsč., Adamavos kaimo, bet kame J. A. V. apsigyveno, nežinoma.

6. Jasinskis (Johnson), Ignas ir jo brolis Leonas (Liway). Ignas išvyko į Jungtines Amerikos Valstybes 1910 - 1911 metais ir gyveno Betol, Wyrmont (Vermont?) apylinkėje. Yra žinoma, kad 1913 metais jis gyveno Francfort, Men. (Maine?). Leonas Jasinskis (Liway Johnson) 1895 metais išvyko į Čikagą. Turėjo tris vaikus. Abu broliai gimę Lydavėnuose.

7. Jocaitis, Hermanas, kilęs iš Vidkiemio kaimo, Pagėgių apskr., š. m. spalį mėn. gyvenęs 546 E. 136th Bronx, N.Y.

8. Jocius, Liudvikas, prieš 10 metų gyvenęs Brockton, Mass. Batol St., netoli pašto. Buvęs pasiturintis. Manoma, kad kilęs iš Raseinių apskr., Kelmės valsč., Degučių kaimo.

9. Jucaitis, Antanas, (Anthony Eukaitis) atvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes, rodos, apie 1909 metus. Buvo vedęs. Iki 1925 metų gyveno R.F.D. Nr. 4, Bideport, Me. Vėliau, rodos persikėlė gyventi į Bostoną.

10. Jurgelavičius — Jurgela, Vincas, kilęs iš Plokščių valsč., Šakių apskr. Pašiurkščių k. (Dėdėnų K. prieš Didįjį Karą). Dabar jis būtų apie 49 metus amžiaus. Į Ameriką išvyko 1905 metais. Iš pradžių jis gyveno Pottsville, Pa., vėliau persikėlė į Cleveland, Ohio. Yra žinoma, kad jis ten gyveno apie 1912 m.

11. Kasperavičius (Kasper), Adolfas, Antano sūnus, išvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes 1923 metais. Apsigyvenęs 1710 So. Front St., Philadelphia, Pa., vėliau persikėlęs į 3333 Livingstone St., Philadelphia, Pa. Jau 9 - 10 metų, kaip nėra apie jį jokių žinių. Manoma, kad miręs.

12. Kleira, Juozas, gyvenęs Ontario Provincijoje, Canadoje. Rastas jo atsargos liudijimas Nr. 4083 ir dvi fotografijos. Savininkas prašomas atsiliepti.

13. Leika, Liudvikas, Antano ir Barbaros sūnus, gimęs 1876 metais, Kušelių kaime, Užpalių parap., Utenos apskr., i Ameriką išvyko 1913 m. iš Rygos, kur dirbo gumos fabrike "Provodnik". Yra žinoma, kad 1928 metais jis gyveno Brooklyn, N. Y.

14. Liupnickas, Pranciškus, 1910 ar 1911 metais išvykęs iš savo gyv. vietos, Rudžiskos geležink., Trakų apskr. ir apsigyvenęs iš pradžių Cilval, Mass., o vėliau Lowell, Mass.

15. Luckus, Pijus ir jo brolis Antanas išvykę į Ameriką Jijus — 1910 m., o Antanas — 1909 metais. Pijus 1920 metais gyveno So. Boston, Mass. Dalyvavo Didžiajame Kare kaip Amerikos kareivis. Antanas 1914 metais gyveno Cambridge, Mass.

16. Paškevičius, Kasperas, kurio adresas 1929 metais buvo šis: The Public National Trust Bank, 177 Broadway, New York, N. Y.

17. Ramanauskas, Feliksas, Mykolo sūnus, manoma, kilęs iš Normainių k. Šėtos valsč., Kėdainių apskr. Yra žinoma, kad 1922 metais jis gyvenęs 1755 Park Ave., New York, N. Y. Žinantieji apie Felikso Ramanauską gyvenamąją vietą, prašomi atsiliepti.

18. Kun. Remeika, Silvestras, buvęs ilgą laiką Brooklyn Karalienės Angelų parapijos klebonu. Žinoma, kad 1935 — 1936 metais sirgęs.

19. Ryszkus (William) Vincas, prieš Didįjį Karą atvykęs į U. S. A. ir iki 1921 metų gyvenęs Atlisburg, Pa. Dirbęs anglių kasyklose ir turėjęs ūkį.

20. Stenham, Jan 1913 metais išvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes ir apsigyvenęs Tamaque mieste, kame dirbo kasyklose. Manoma, kad jis kilęs iš Diržonių kaimo, Betygalios valsč., Raseinių apskr. Iš Tamaque miesto laiškus rašė iki 1922 metų.

21. Šulinskas, Jonas, Jono sūnus, prieš 40 metų išvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes ir, manoma, 1896 — 1898 metais miręs Wilkes - Barre mieste. Turį apie jį daugiau žinių prašomi atsiliepti.

22. Vaidila, Kazimieras, kilęs iš Vaiguvo miestelio, Raseinių apskr. atvyko į Ameriką prieš 37 — 38 metus. 1914 metais jis gyveno Wilkes - Barre mieste, kur dirbo kasyklose.

23. Žabauskas, Vladas, gyvenęs 1937 metais Rot. 58, Bat. 61

VIEŠAS PRANEŠIMAS LDS Connecticut Apskr. Kuopoms

Pranešu, kad metinis LDS Connecticut apskr. susivaižiavimas įvyks 18 d. gruodžio, 1938 m. Sesijos prasidės 1-mą val. p. p., Sv. Andriejaus parapijos salėje, kamps Stanley ir Church Sts., New Britain, Conn. Malonėkite visų kp., atstovai dalyvauti šiame suvažiavime. Be to, prašome pagaminti gerų įnešimų organizacijos gerovei. Taipgi primenu, kad metinės Sv. Mišios už gyvus ir mirusius LDS narius įvyks 18 d. gruodžio, 8:30 val. ryte, Sv. Andriejaus par. bažnyčioje, New Britaine. Malonėkite visi nariai-ės dalyvauti šv. mišiose.

M. Mičiūnienė,
LDS Conn. Apskričio
Raštininkė.

Albany St. Schenectady mieste. Ieškomieji arba apie juos žinantieji prašomi atsiliepti ir pranešti savo adresą. Rašyti: Consulate General of Lithuania 16 West 75th St. New York, N.Y.

NAUJOS KNYGOS

SKAITYK — Rasi UZSLEPTĄ TURTA, parašė kun. V. Kulkauskas, MIC. Knygtuėje labai suprantamai išdėstyta šv. mišių vertė ir nurodyta jų klausymo būdas. Kaina 20c.

ZYDŲ KARALIAUS, drama. Vertė kun. Dr. Jonas Navickas, MIC. Kaina 25c.

SEPTYNI KRISTAUS ŽODŽIAI NUO KRYŽIAUS, parašė kun. Pr. Juškaitis. Knygtuėje gražiai iliustruota Kristaus Kandelio paveikslais. Kaina 25c.

DU VAINIKU, scenos veikalastragedija penkiose veiklose. Parašė kun. Dr. Jonas Navickas, MIC. Kaina 25c.

PRANAŠYSTĖ, scenos veikala. Iš anglų kalbos vertė kun. Dr. Jonas Navickas, MIC. Kaina 25c.

TIKĖJIMO SKYDAS, parašė kun. Juozas Židanavičius. Šios knygos autorius gražiai išaiškina Kristaus mokslo pagrindus. Taipgi savo knygoje vykusiui atsako į įvairius užmetimus bei prieštaraus. Knyga yra 389 puslapių. Kaina tik \$1.00.

Knygos gaunamos: —
Darbininkas
366 West Broadway,
So. Boston, Mass.

MALDAKNYGĖS

JEZAU, PAS MANE ATEIKI, juodi, tikros odos ir lankstūs viršeliai; apvalūs kampai \$1.25

JEZAU, PAS MANE ATEIKI, specialė vaikams maldaknygė, tinkama prie Pirmos Sv. Komunijos, tikro kolenkoro viršeliai, mišių maldos iliustruotos paveikslais, paauksuoti kraštai, 254 pusl. 40c.

GARBĖ DIEVUI, juodi, tikro kolenkoro viršeliai, 384 pusl. 65c.

SVEIKTA MARIJA, juodi tikro kolenkoro viršeliai, raudoni kraštai, 384 pusl. 30c.

ANGELAS SARGAS, tinkama vaikams, mažo formato, 127 pusl., 30c.

DIEVAS SU TAVIM, juodi, tikro kolenkoro viršeliai, 192 pusl. 35c.

MALDAKNYGĖ, juodi drabužiniai apdarai, 255 pusl. 65c.

MALDŲ RINKINĖLIS, juodi, odos imitacijos apdarai 75c.

MALDŲ RINKINĖLIS, juodi tikros odos minkšti apdarai \$1.50

MALDŲ RINKINĖLIS, balti celuloidiniai viršeliai 90c.

MALDŲ RINKINĖLIS, balti celuloidiniai viršeliai su kabike \$1.50

PULKIM ANT KELIŲ, juodi tikros odos apdarai, 555 pusl. \$2.50

SVENTAS DIEVE, didelėmis raidėmis, tikros odos apdarai, kraštai gausiai auksuoti tikru auksu, 565 pusl. \$3.00

pusl. 65c.

VYRAI BROLIAI, specialė vyrams maldaknygė, parinktos gražiausios maldos, šilkinė labai plona popiera, juodi kolenkoro viršeliai \$1.30

VYRAI BROLIAI, tikros odos apdarai, apvalūs kampai, tikru auksu auksuoti kraštai, 632 pusl. \$2.50

DIDELĖMIS RAIDĖMIS MALDAKNYGE

ŠVENTAS DIEVE

Kad parodyti kokios raidės didumo yra, čia talpiname šios maldaknygės raidžių nuotrauką "Stovi motina verkdamą".

"Šventas Dieve", — knygos formatas 5x 3½ colių, storumo colis. Juodi, tikros odos viršeliai; auksuoti kraštai.

Joje yra 9 litanijos ir įvairiausių maldų.

Kaina \$3.00

Užsakymus prašome siųsti:

DARBININKAS

366 West Broadway,

So. Boston, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

J. E. Kardinolas O'Connell
Ragino Katalikus Išlaikyti
Aukštus Idealus

Sekmadienį, gruodžio 11 d., Bostone (Katedros Mokyklos svetainėje) įvyko Šv. Vincento de Paulio draugijos (didžiojo Bostono) atstovų Komunijos pusryčiai. J. E. Kardinolas O'Connell pasakė trumpą

DAKTARAI

Lietuvis Dantistas
A. L. Kapočius

251 W. BROADWAY,
So. Boston, Mass.
TEL. SOU Boston 2660

Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. v. Seredomis nuo 9 iki 12 val. dieną. Subatomis nuo 9 iki 6 val. vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12 val. dieną (pagal sutartį)

Tel. TROWbridge 6330.

John Repshis, M. D.
(REPSYS)

Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET,
Kampas Inman arti Central Sq.,
Cambridge, Mass.

Ofiso Valandos: 2 — 4 ir 6 — 8.

ADVOKATAI

A. J. YOUNG
(Jankauskas)

ADVOKATAS

OFISAS:

6 Beacon St., Boston.

Room 627, Tel. CAP 6154

NAMU:

101 Baxter St., So. Boston, Mass.

Tel. SOU 4673

Stephanie Watkevich
(STEFANIJA VATKEVICIOTE)Advokatė
Atidare Ofisą

32 Pleasant St.,

GARDNER, MASS.

Room 13, Tel. Gardner 1751

IVAIRŲ SKELBIMAI

Vargonininkas

IESKO VIETOS. Esu gerai susipažinęs su bažnytine liturgine ir pasauline muzika. Vėdu chorą, ir gerai valdau vargonus; galiu mokinti teatrus, operetas. Geras katalikas, blaivus, mylintis daug darbuotis; veikia, susipažinęs gerai su lietuvišku katalikišku, tautišku, organizaciniu veikimu. Turintis geras rekomendacijas.

Jeigu kuriam iš Gerbiamų klebonų reikalingas vargonininkas, tai prašau rašyti adresu: DARBININKAS, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. (13-16)

Sidlauskas Pharmacy

ALGIRDAS SIDLAUSKAS

Registruotas Vaistinininkas

Mūsų vaistinėje galima gauti visokių lietuviškų žolių vaistų

373 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Massachusetts Valstybės Sveikatos Departamento Komisijonierius

PRADEJO EITI PAREIGAS

Boston, Mass. — Pereitą ketvirtadienį, gruodžio 8 d., vakare įvyko Massachusetts Valstybės gubernatoriaus tarybos susirinkimas.

Susirinkimas užsitęsė iki po vidunakčio. Apie 11 val. vakare, gub. Charles F. Hurley įdė savo tarybai užgirti ir Dr. Povilą Jakimavičių kaip Valstybės Sveikatos Departamento Komisijonierių. Tuo laiku kada Dr. Jakimavičiaus vardas buvo paduotas tarybos posėdyje dalyvavo tik du respublikonai ir trys demokratai. Trys respublikonai tarybininkai: pp. Brooks, Tuckerman ir Lindsey buvo kur tai išėjo. Dr. Jakimavičius užgirtas trims balsais prieš du.

Vėliau paaiškėjo, kad respublikonai patys susiskaldė dėl pozicijų ir paskyrimų. Tas išėjo į naudą Dr. Povilui Jakimavičiui ir visiems lietuviams, na ir visiems Massachusetts valstybės gyventojams, nes Dr. Povilas Jakmauh (Jakimavičius) yra tinkamas užimti sveikatos komisijonieriaus vietą.

Penktadienį, gruodžio 9 d., 12 val. vidudienį, Dr. Jakimavičius buvo prisaukiamas ir pradėjo eiti komisijonieriaus pareigas.

Seši gydytojai, kurie visą laiką buvo prieš Dr. Jakimavičių, gal dėl to, kad jis yra katalikas ir lietuvis, nes kitaip negalima suprasti tu daktarų priešingumo, nors jie įrodinėja, kad jis neturįs patyrimo administruoti komisijonieriaus ofiso, padavė peticiją Aukščiausiam Teismui, kad įsaktų valstybės sekretoriui nepasirašyti Dr. Jakimavičiaus paskyrimo. Teismas peticiją svarstys už kelių dienų. Dr. Jakimavičius jau eina pareigas. Jis yra įžymiausias gydytojas.

Dr. Povilas Jakimavičius gimė gruodžio 17 d., 1887 m., Vabalninke, Lietuvoje iš tėvų Jono (mirė 1909) ir Anastazijos (Strazdaite) Jakimavičių. Iš Lietuvos į Jung. Valstybes atvyko 1891 m. ir atsivežė 4 metų amžiaus Poviliuką, dabartinį Massachusetts valstybės komisijonierių. Pirmausia apsigyveno Athol, Mass. į South Bostoną atvyko ir ansigyveno 1897 m.

Dr. Jakimavičius yra baibes So. Boston High School, Tafts Medikalė Kolegijai. Gydytojo laipsnį gavo 1912 m. Metus laiko praktikavo Carney ligoninėje, So. Bostone. 1913 m. atidare savo ofisą adresu: 509 Broadway, So. Boston, kur ir dabar tebelaiko. Šiandien, kaip jau minėjome, Dr. Jakimavičius yra įžymiausias gydytojas, yra kelių Medikalų organizacijų pirmininkas, Carney ligoninės gydytojų štabo pirmininkas, Bostono Universiteto fakulteto narys, kelių ligoninių narys. Lietuvių ir kitatausių

Esu dėkingas tiems mano draugams, kurie balsavo už mane Lietuvių Piliečių Klubo nominacijoje ir išrinko mane kandidatū į Klubą pirmininkus. Bet kadangi Albinas Nevena irgi yra kandidatas į pirmininkus, ir mano manymu yra daug daugiau užsitarnavęs tos garbės ir yra pilnai kvalifikuotas tą vietą užimti, aš radau reikalingu ištraukti savo kandidatūrą. Aš pats, ir tikuoju visi nariai, kuriems rūpi Klubą gerovė, balsuosime ir išrinkime p. Albina Neveną mūsų klubo pirmininku. Jonas J. Romanas.

INTERTYPOS FONDUI ŠOKIAI

Saldžiausias Širdies V. J. L. R. K. Dr.-ja ir Lietuvos Dukterų po Globa Motinos Švč. draugija nutarė bendrai surengti šokius naudai "Darbininko" Intertypos fondui. Šokiai įvyks Municipal salėje, Broadway, So. Bostone, vasario 18 dieną. Taigi prašome draugijų tą dieną kitų parengimų nedaryti — paremti rengiamus šokius šiam geram tikslui.

RENGĖJAI.

Dr. Povilas Jakmauh
(Jakimavičius)

tarpe yra įsidirbęs kaip įžymiausias gydytojas.

Dr. Povilas Jakimavičius yra vedęs 1917 m. p. Mary T. Mahoney. Sūnus lanko Holy Cross Kolegiją, o duklė žemesnė mokyklą.

Dr. Povilas Jakimavičius veikia ir lietuvių organizacijose ir yra kelių narių ir gydytoju. Buvo ir yra nuosirdus lietuvis.

Šis paskyrimas Dr. Povilo Jakimavičiaus yra didelė garbė ir pasididžiavimas visiems lietuviams, nes tai labai aukšta vieta Massachusetts valstybėje. Jo vadovybėje dirba virš dviejų tūkstančių įvairių profesionalų, amatininkų ir paprastų darbininkų sveikatos departamente. Lietuviai yra dėkingi Massachusetts valstybės gubernatoriui Charles F. Hurley už paskyrimą Dr. Jakimavičiaus tokiam aukštam vieton ir gubernatoriaus tarybai už užtvirtinimą.

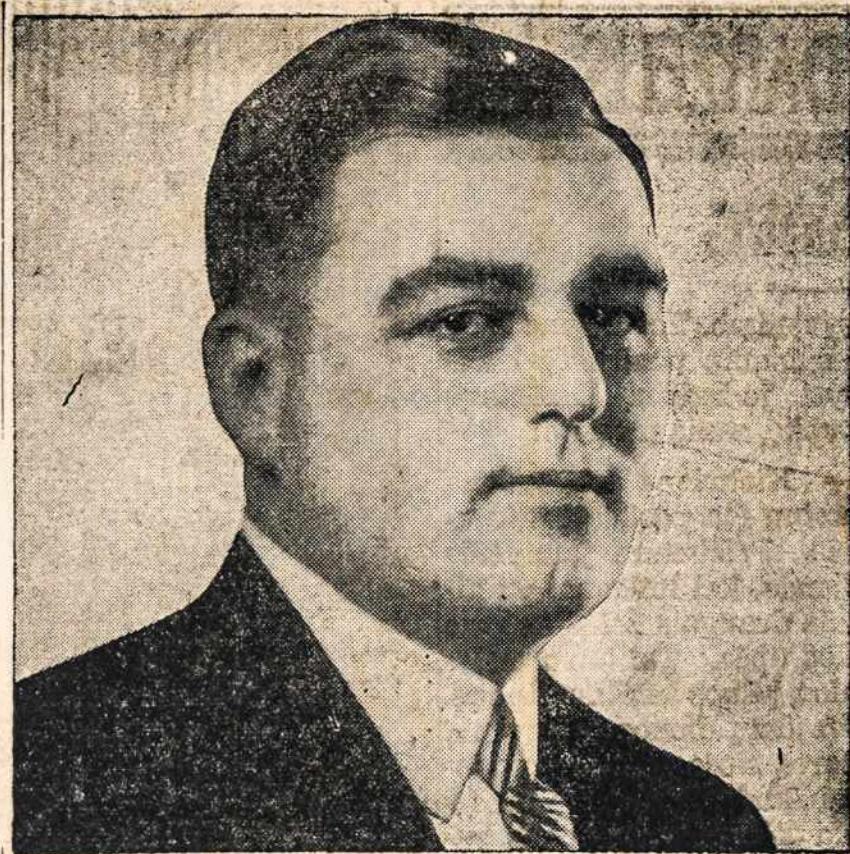
Mirė Dr. Magrath

Sekmadienio vakare, gruodžio 11 d. mirė Dr. George Burgess Magrath, 68 m. amžiaus, Suffolk apskrįčio medikalis egzaminatorius per 29 metus, ekspertas, kuris yra išaiškinęs daug kriminalių žmogžudysčių, Harvard medikalės mokyklos profesorius. Jis mirė staiga Massachusetts General ligoninėje, Bostone. Gyveno Botolph Klube, 4 Newbury St.

Ištraukia Kandidatūrą

Esu dėkingas tiems mano draugams, kurie balsavo už mane Lietuvių Piliečių Klubo nominacijoje ir išrinko mane kandidatū į Klubą pirmininkus.

Bet kadangi Albinas Nevena irgi yra kandidatas į pirmininkus, ir mano manymu yra daug daugiau užsitarnavęs tos garbės ir yra pilnai kvalifikuotas tą vietą užimti, aš radau reikalingu ištraukti savo kandidatūrą. Aš pats, ir tikuoju visi nariai, kuriems rūpi Klubą gerovė, balsuosime ir išrinkime p. Albina Neveną mūsų klubo pirmininku. Jonas J. Romanas.

J. E. Gubernatorius Charles F. Hurley,

kuris balandžio mėnesį, š. m. paskyrė Dr. Jakimavičių Massachusetts Valstybės Sveikatos Departamento Komisijonierium ir gruodžio 8 d. savo taryboje pravedė paskyrimą užtvirtinti. Džiaugiamės, kad nors kartą lietuviai įvertinti politikoje.

ATOSTOGOS LIETUVOJE

Rašo
Jonas Mončiūnas
Tėsinys

Penktadienį, birželio 3 d., 9:15 val. rytė, važiuojame iš Kauno į tėviškę. Malonu ir linksma buvo važiuoti Lietuvos keleliais ir pamatyti gražius Lietuvos laukus. Vaziuojam po žemiu ir Petrašiūnus, Palemoną, o iš čia geležinkelis skiriasi: viena šaka eina į Jonavą — Šiaulius, o kita į Kaišiadorius — Vilnių kur dabar yra tik vieni bėgiai, kiti išimti. Jeigu atgausime Vilnių, tai reikės ir kitų bėgių, kaip kad buvo prieš karą.

Vaziuodamas iš Kauno visgi pamaniau sau, kad mus amerikiečiai patiko tik Pavasarininkai, Ateitininkai ir p. Skipitis, o iš valdžios niekas. Kas gi ar ne Vyčiai ir Vyčių pritarė, kad daugiausia darbavosi dėl Lietuvos ir ar ne jie daugiausia išpirko L. P. Bonų? Aišku, kad taip. Jei šios kitos srovės būtų tiek prisidėjusios, tai tik pamastyk, gerb. skaitytojai, kas būtų padaryta dėl Lietuvos? O kada Vyčių ekskursija atvyko į Lietuvą, tai buvo ir tokių, kurie Lietuvos buvo visai nematę, o kiti nematę per kelios dešimtis metų. Tai valdžiai jie nei neparūpo.

Štai ir Pamieris. Brolis su vežimu jau laukia. Vaziavom traukiniais, laivu, automobiliais, o dabar vaziuosime vežimėliu su vienu arkliu, nors arklys puikus, bet vienas. Vaziuodami iš Pamierio užgirdome gegutę kukuojant: ku—ku. Aš broliui sakau: sustok, ir žmonos klausiu: ar girdi? Ji, sako, taip. Brolis klausio ir sako: "aš nieko negirdžiu". Sakau, gegutę kukuoja. "Tai", sako ir pradėjo važiuoti. Mat jam gegutės balselis neįdomus, o mums amerikiečiams kitaip.

Štai ir Kaspariškis ir kiti kaimai, ką sakau, kaimai. Kaimų jau nėra. Visi išdailinti skilpiai. Nežinau nei kas kur gyvena. Jeigu po vieną susitikčiau, kur kitur, tai nė nepažintčiau. Kaikurie atrodė kur tai matyti. Štai ir mamytė. Pasenusi, apsiašarėjusi. Tėvelio jau nėra, miręs šeši metai atgal. Kiek džiaugsmo ir verkimo. Tos valandos negaliu aprašyti kaip jausiausi susitikęs mamytę, brolius, seseris ir visas gimines. Buvau užmiręs pats save.

Seštadienį, birželio 4 d.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
SENIAUSIASIOS VALSTYBĖS
LIETUVIŲ GRABORIUS ir
BALSAMUOTOJAS

Turi Notaro Teises

254 W. Broadway,
So. BOSTON, MASS.
Tel. SOU Boston 2590

Gyven. vieta: 838 Dorchester Ave.
Tel. COLUMBIA 2637.

Joseph W. Casper
(Kasperas)LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS ir
BALSAMUOTOJAS

NOTARY PUBLIC

502 East Broadway,

So. Boston, Mass.

Patarnavimas Dieną ir Naktį.

Residence: 198 M St., So. Boston.

Tel. SOU Boston 1437

Tel. SOU Boston 3960.

ZALETSKAS

Funeral Home

564 E. Broadway

So. Boston, Mass.

D. A. Zaletskas F. E. Zaletskas

Graboriai ir Balsamutojai

Patarnavimas dieną ir naktį

Koplyčia šermentams dykai

NOTARY PUBLIC

Tel. SOU Boston 0815

Tel. SOU Boston 2600

Profesionalai, biznierių, pramonininkų, kurie skelbia "Darbininką" tikrai verti skelbimų paromas. Visi skelbimai "Darbininke".

IVAIRŲ SKELBIMAI

Juozas M. Dilis

Laikrodininkas

Parduodu įvairiausias rūšies auksinius ir sidabrinus laikrodžius.

Taipgi ir pataisau.

366 WEST BROADWAY

So. Boston, Mass.

Peter P. Plevack

(Plevokas)

Stogų dengėjas ir taisytojas.

Taiso ir stato kaminius.

Geras Darbas — Kainos Zemos

TURI 25 METŲ PATYRIMĄ

324 E St., So. Boston.

TEL. SOU 1452 — 9419

Apskaičiavimai ir patarimai dykai

Pechell Shoe Store

JUOŽAS PEČIULIS, Savininkas

447 Broadway, So. Boston

Parduodu Overglobe ir kitų išdir-

byčių čėveryčius: vyrams,

moterims ir vaikams.

Peter's Boston St. Garage

ir Gasoline Station

119 Boston St.,

DORCHESTER

Shop Tel. Gen. 9296,

Namų — Col. 9057

Vietos 75 karams, taisome

maliavoje ir alyvuojame

automobilius ir traukus.

Peter Pilvinis, Sav.

"Darbininką".

Gražiausias Kalėdoms Gėlės

PAS LIETUVIŲ GELININKĄ

Kalėdos yra didelė šventė. Kalėdose kiekvienai namai pasipuošia puikiausiomis gėlėmis, o ypač, Painsettia ir Azalia. Geriausia gėlės bei buketus pirkti pas lietuvių gėlininką kur rasite pilniausią pasirinkimą įvairių įvairiausių gėlių ir už mažą kainą. Ateikite pas mus ir pamatysite didelį jų pasirinkimą. Už pristatymą gėlių į namus kaip mieste taip ir Bostono apylinkėse nieko neskaityme.

BROADWAY FLORIST

323 W. Broadway, Tel. 4115, So. Boston, Mass.

A. ŽARDESKAS, Savininkas

JAUNIMO DARŽELIS

Dėdė Simas

Vėjas liūdnai pūtė šniokšdamas per medžių šakas. Aukštai padangėse milijardai žvaigždžių spindėjo, senas, visuomet besišypšas mėnulis viską nušvietė. Mėnesienė. Labai gražus vakaras.

Vincas žengė mažais žingsniais upės link. Negalėjo atsigrožėti nakties gražumu, mėnulio spinduliui šokinėjo upės bangose. Užmiršo savo rūpesčius ir nuovargį po sunkaus dienos darbo. Nebenorėjo miegoti, jautėsi, jog galėtų visą naktį vaikščioti ir tai nepailstų. Niūniavo po nosimi linksmą dainelę.

Prisiartinęs prie upės pamatė, kad koks tai žmogus sėdėjo jo pasirinktoje vietoje, kur jis mėgdavo sėdėti ir svajoti, kur jis mėgdavo žiūrėti į upės čiurlenimą, smarkų bangavimą; jam patiko burbuliuojančios bangos. Priėjęs arčiau, matė, kad tai Dėdė Simas. — "Geras vakaras, dėdė, ką čia veiki vienas?" — paklausė Vincas. Senukas, išgirdęs vyrišką balsą, norėjo pratariti piktą žodį, nes nenorėjo, kad kas kitas trukdytų jo ramumą, bet kai matė Vincą, tas piktumas pranyko ir linksmu balsu atsakė: "Ah! tai tu Vincai, aciū už gerą vakarą, nieko čia neveikiu, tik taip sau sėdžiu ir prisimenu dienas, kai aš buvau toks jaunas, kaip tu — Dabar atsisėsk čia, jei turi laiko, aš papasakosiu apie save" — "Gera! paklausysiu, turiu daug laiko ir miego nenoriu". Vincas pažūrėjo į senį, atsiminė tą dieną prieš porą metų, kai dėdė buvo atėjęs pas jo tėvą prašyti darbo. Jis buvo aukštas, raumeningas, plačiais pečiais, kurie buvo truputį sulinkę — tai metų išspausa žymė; žili, garbanoti plaukai, žili ūsai, teisingos mėlynos akys, kurių buvo šiek tiek apvilktos, gal nuo kokios nelaimės, jo lūpose visada dvelkė šypseną; visuomet darbštas, meilus, bet niekam dar nepasipasakojo savo

gyvenimo. Todėl Vincas su smalsumu pasiruošė klausyti jo žodžių. Užsikūres pypkę, senis pradėjo:

— Kiekvieną mėnesieną ateinu čia pasėdėti prie upės. Prisimenu jaunystės dienas, kai linksmai su kitais draugais žaidžiau prie šios upės. Tai buvo malonios, pilnos žaidimų, špų, svajonių dienos. Nevieną kartą šioje vietoje svajoju, kad aš ateityje nuveikčiau didvyriškus darbus, suteikčiau tėvams džiaugsmo, o tėvynei garbės; įsivaizdavau kapitoną, kuris skraidytų žydrėmis padangėmis, debesyse. Bet tas mano laimingas, linksmas dienas staiga sudrumstė liūdna žinia, skaudė tikrovė. Vieną dieną, sugrįžęs iš mokyklos, radau visus namiškius beverkiiančius, paklausiau motutės: "Kodėl jūs verkiate?" Man atsakė: "tavo tėvas šiandien nelaimėjo užmuštas. Man, tartum, kas kardu smeigė į širdį, skaudu, ašaros pačios pasipylė akyse, ir laisvai nuriudėjo žemyn, stovėjau lyg stabo ištiktas, nes savo tėvą labai mylėjau. Po to dar raminau mamytę, jaunesnius brolius ir sesėles.

Buvau šešiolikos metų jaunuolis. Tai buvo mano žingsnis į vargą, sunkų darbą, į realybę, jau nebebuvo laiko svajoti, nes realybė išblaškė visas svajones, turėjau dirbt subrendusio vyro darbą, kad uždirbčiau duoneles mamytėi, broliukams ir sesutėms. Sunku man buvo, bet aš kasmet stiprėjau, jaunesni du broliukai ir trys seserys užaugo, viskas vėl buvo tvarkoj mūsų namuose. Senukas sustojo kalbėjęs ir pažūrėjo į upę, užmiršo, kad Vincas sėdi šalia jo. Po valandėlės jis tęsė — "Upeli, prisimenu tas dienas, kai sunkiai turėjau dirbt. Be abejo prisimenu tą dieną, kai aš išgelbėjau kaimyno dukterį iš tavo nasrų. Ji vėliau tapo mano mylima žmona, ji

Čia parodo Prancūzijos kriminalistus, kuriuos laivu veža ant Velnio Salos, Prancūzijos Gviana. Per tris metus Prancūzijos valdžia nesiuntė kriminalistų ant tos salos, nes neturėjo paskyrusi pinigų, kurie buvo reikalingi pastatymui naujų namų, bet dabar, atsiradus vietų, vėl veža kriminalistus.

man atnešė džiaugsmo ir laimės, bet ir ją išplėšė iš manęs nežinoma liga. Su teikiu man malonią progą, kai bandei ją priglausti savo nasruose. Atsimenu tas dienas, kai mane vadino stipriausiu žmogumi, kuris dirbo prie upės. Draugai ir priešai stebėdavosi, kai nešdavau sunkiausius pūdus iš laivų; kai niekas kitas negalėjo tiek pakelti, darbininkai draugai pakviesdavo mane: "Simas paneš, duokit Simui". Visur buvau žinomas, turėjau tiek ir tiek draugų. Negalėjau, kad kada nors pasensiu, bet apsigavau, metai paliko savo žymę ant manęs, dabar neesu toks vikrus ir drūtas, kaip pirma buvau. O tu, drauge, vis toks smarkus ir greitas.

Antanas Dranginis

M. Dovydaitienė.

PRAGĖRĖ TAVE VAKAR...

Prietema.

Ką tik nusileido saulė. Dar nesenai jos rausvas spindulėlis perbėgo per Onelės seklytę. Pastebėjo tvarkingai sudėtus daiktus, pasigrožėjo jais. Seklyčio daiktų savininkė — geltonkaskė Onelė. Ji buvo liūdna. Mėlynose akyse spindėjo ašara. Ji skendėjo atsiminimuose.

Jos kambary jauku. Visur jos darbas — aštuonyčiai ir keturnyčiai, raštuoti rankšluosčiai, skryniosse baltutėlės drobės. Ant stalo įmerkta du balti astrai ir rūtos šakelė. Visur taip jauku, miela. O ji, Onelė, ta stambaus ūkininko dukterė, liūsta.

Vakar pas ją buvo piršliai. Iš toli. Nepažįstami. Piršlys visus gausiai vaišino ir vynais girdė. Nesuvaldomu juodberiu kiemą išmynė. Ir tą, taip gražiai dažytą, tvorelę išlaužė. Tėvams buvo džiaugsmo. O jai Jai širdį vėrė. Sakė žėnigū neskaitomai turįs. Šį juodberį atsivesi. Daug gražių žodžių jai kalbėjo. Motinai ranką nubučiojo. Patiko jam Onelė, gelsvų kasų vainiku pasipuošus. Vylėjo ji tie gražūs tvarkingi namai, viso pilni, tos nepakeliamos skrynios, tie raštuoti audeklai.

Gražus jis. Akys tamsios, neįžvelgiamos. Juodi, išsidraikę plaukai krito ant aukštos kaktos. Onelė tai matė. Bet jo žvilgsnis ją baugino. Motina ją vis stumė prie jo. Piršlys kalbino, vaišino. Jiems sakė: — Jai nedrąsu. Mat, nepratus su svetimais... Dukteriai šnabždėjo: — Kalbėk. Toks gražus.

Ir kaip turtingas. Visos tau pavydės. Nebūk ožka...

Onelė matė jį. Girdėjo pagyromis persunktas kalbas. Bet Antanas? Tai Bui-vydų samdiny, kuris rantes, atsiraitytes, tvirtomis rankomis suspaudęs dalgi švytravo lankoj? Kas rytą skambėjo jo daina. Jis vis toks linksmas. Ji ir dabar girdėjo jo dainą. Jis jai nekalbėjo meilių žodžių, turėtų nežadėjo. Bet jai tariant:

— Padėk Dieve!

Linksmai sakydavo:

— Ačiū. Bet kada tu padėsi, aš dvigubai dirbsiu.

Ir jo veidas nušviesdavo malonia šypseną.

Antanas sėstančiu juodberiu pas ją nevažiavo, žaliu vynu staltiesės nelaistė, gražių žodžių nekalbėjo. Sakydavo:

— Kai gyvensim kartu tada teks daug dirbti, kad galėtume sau žemės nusi-pirkti ir triobas pastatyti. Pavargsim, bet savos žėmės turėsim. Gražų sodą auginsim.

Tėvas nekartą Onelei sakė: — Jei tu už Antano teki, tau žėmės neduodu. Gėdą man senam darai. Jai peršasi rinktiniai, o ji į samdinius žiūri. Paleisui pliką, tai pamatysi...

Šiandien ji viską prisimena. Antanas ryte buvo ir pasakė:

— Pragėrė tave vakar... Gal ir būsi už jo turtingesnė ir laimingesnė. Eik...

Ji matė, kaip jis galvą nuleidęs išėjo. Myli Onelė tą darbo vaikną, vertina jo darbštumą. Ir laiminga būtų tik su juo. Bet motina. Ta žilagalvė senutė. Jai

jaunystė taip svetima: juk ir ji per piršlius ištekėjo. Vargų daug turėjo. Karo metu net badauti teko. Ji dabar jaučia tik pinigą ir turtą. Piršlius išleidus, ilgai kalbėjo savo vienturtei apie laimę, kurią turės ištekėjusi už jo. Nesuprato motina jos ašarų. Ramino senai žinomais žodžiais.

— Nemyldama ir ašėjau. Pripratau ir gerai. Žiūrėk, kiek turto turime. Nežūsi ir tu. Mums seniems garbę padarysi. Antanas irgi geras, bet neturtingas. Už jo eisi, tėvas išvarys, nieko neduos. Kas mane seną globos? Nepalik manęs...

Motinos ašarų paveikta, tėvo griežto žodžio "eisi" pasmerkta, ji ryžos. Gailiomis ašaromis apverkus skaisčiąją meilę, skaudų "sudie" Antanui tarė. Ryt su tėvais žvalguosna rengiasi. Pakėlė galvą. Akyse begalinis liūdesys. Iš krūtinės išsiveržė atdūsys. Suklupo, sulinko prie Nukryžiuotojo kojų ir vienintelis žodis išsprūdo: "Viešpatie. Siela šaukės stiprybės. Nesustabdomi kukčiojimai pripildė seklytę. Auštant pakilo suvargusių veidu, bet ryžtumu lūpose:

— Dėl tavęs, motute, šią auką darau, tau senatvę lengvinti lieku. Tavo palaimos trokštu.

Pilni jaunikio aruodai. Tvirtuose daug juodmargių. Juodberiai žvengimu sveikina svečius. Sena anyta būsimai martelei mielius žodžius kalba. Daug dalies sūnui žada. Onelė nieko negirdi. Ji klaidžioja akimis. Jai taip visi svetimi. Veltui jos būsimasis Jonas meilinas, degtine vaišina. Ji nelinksma. Surtarta vestuvių laikas. Ji su viskuo sutinka. Džiaugias visi. Kelia stiklelius už jų laimę. Bet ji lyg laidotuvių gaidą girdėtų.

Triukšmingos buvo vestuvės. Daug suvalgyta, išgerta, daug dainų dainuota. Laimės jauniesiems linkėta. Onelė vis skausmas širdy. Šypseną lūpose tik retas svečias. Ir vyro dalis nedžiugino jos.

Prabėgo kiek laiko. Jonas nebuvo toks meilus jai. Rūščiais žodžiais jos senus tėvus užgauliojo. Tėvų kruvinu prakaitu įgytą turtą niekino. Savo dalia didžiausios kaskart didėjanti nesantaika. Ji bėga, skuba, bet vis negerai. Jautė, kaip ėda kažkas krūtine. Ir galvą kasdien skauda. Tylėjo. Aušo gražus pavasaris.

TELEPATIJA

Telepatija yra slapta diumas suriko: "Štai važmogaus jėga, veikianti kitą be pojūčių organų pagalbos. Ne visi žmonės apdo- vanoti tokia jėga, bet pasaulyje netrūksta tokių reitenybių, ir su jų pagalba tenka kelti aikštėn didžiausias paslapties apsuptus blogus žmonių darbus.

Benrbergo mieste, Vokietijoje, gyvena dabar mokytojas Aš Drosta, kurio telepatiškas gabumas praneša visa, kas iki šiol toje srityje buvo girdėti. 1921 pradžioje buvo įtariamas daržininkui nuo rašomojo stalo iš geležinės dėžės žymi pinigų suma. Policijos pastangos su-sekti nusikaltėliu buvo bergždžios. Pradžioje buvo įtariamas daržininko žentas ir stalius, kuris prieš pinigų žuvimą nukentėjusio namuose buvo dirbęs, bet neradus įrodymų, policijai teko ieškoti kitų kelių su-sekti piktadarių. Krimin-nalinės policijos viršininkas turėjo šauktis Drosto pagalbos, nors nebuvo įsitikinęs, kad to mokytojo darbas pasiseks. Vieną sek-madienio rytą atvyko Drosta su savo palydovu — mediumu į nusikaltimo vietą. Jis užhipnotizavo (užmigdė) pastarąjį, ir šis ėmė vykdyti tai, kas turėjo sąryšį su vagyste. Paė-męs iš sieninės spintos rak-tų ryšulėlį, jis atidarė at-tinkamą raktų stalinę, pa-skui geležinę dėžę ir pa-reiškė, kad ten trūksta 12965 markių. Dabar buvo pas jį atvesti įtariamai as-mens, tačiau Drosto me-diumas nereagavo. Tačiau, kai atsirado kambaryje se-nas šeimininko tarnas, me-

Jo pareiškimu, žmona naktį negalavusi, bet pas-kui jis užmigęs ir tik ryto metą patyręs, kad ji ne-gyva. Negalima buvo patirti, ar ji apalpusi įkišo galvą į statinę ar tai buvo smur-tas. Pakvietus Drostą su mediumu teko įrodyti, kad Heesė, kai žmonai užėjo blogumas, trynė ją šiuurk-čia medžiaga, laikydamas veidu viršum vandens, ir kad netrukus veidui pasi-nėrus jai reikėjo užtrokšti. Kitą dieną, kai Heesei me-diumo padarinys buvo pa-tiektas, jis neneigė, kad kaip per sapną jam tie- tikrai jis neatsimena, kad tą piktą darbą būtų atlikęs. Teismas su Heesės parei-škimais nesutiko ir nuteisė jį 10 metų kalėti.

Medžių pumpurai rengėsi sprogti. Onytės širdy bren-do gyvybė. Ji pati vis silp-nėjo. Medžiai pasipuošė švelnučiu žaliu rūbu. Pauk-ščiai pragydo tūkstančiais balsų. Žemė alsavo gyvybe.

Jono namus aplankė vieš-nia. Ji pasiėmė savo dalią. Onelė davė pasauliui silp-nutį mažą sūnelį, o ji pati Aukščiausiojo pašaukta, skendėjo žieduose. Netesė-jo motulei žadėto žodžio: paliko ją skausmo apsuptą ir senatvės ramščio nete-kusią...

"L."

Profesionalai, bizniteriai, pramonin- kai, kurie skelbina "Darbininką" tik- rai verti skaitytolių paramos

Juozas Kasinskas

Inc.

Laidotuvių Direktorius

Patarnavimas Dieną ir Naktį

602 Washington Blvd.

BALTIMORE, Md.

Telephone Plaza 8595

Limosinai dėl visokių reikalų.

Geriausią Kalėdų Dovaną
Laikraštis Darbininkas

Daugelis suka galvas — galvoja ką davus sa-vo draugams Kalėdų dovanų. Geriausią ir naudin- gausią dovaną, tai dukartsavaitinis laikraštis "Darbininkas", kuris yra plačiausiai skaitomas ir geriausiai mėgiamas laikraštis.

Imant du sykiu į savaitę metams kainuoja \$4.00
Į Lietuvą metams \$5.00

Pusei metų \$2.00

Pusei metų \$2.50

Išpildykite kuponą ir pasiųskite su money or- deriu sekančiu adresu:

DARBININKAS

366 West Broadway,

So. Boston, Mass.

Šiuomi siunčiu už "Darbininką" \$..... ir prašau siuntinėti sekančiu adresu:

Vardas

Adresas

BROCKERT'S ALE

PADARYTAS IŠ LIETUVOS PARVEŽTŲ
MIEŽIŲ

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE!

Jei norite atsigeriti skanaus alaus ar ale, kuris yra padarytas iš Lietuvos parvežtų miežių, atėję į tavernus ar restoranus prašykite BROCKERT'S. Paragavę BROCKERT'S — jo visuomet reikalausite.

Brockert's
ALE

60 Ellsworth St.
Worcester, Mass.Telefonas
Worcester, 5-4335BOSTON BRANCH
1410 Columbia Rd.,
South BostonPHONE
So. Boston
2271